HALULEHTI

Syksy 2019

Halikon lukion vuosikertomus • 19.12.2019

Väritä kansi mielesi mukaan

Halulehti 2/2019
30. vuosikerta
Painosmäärä 250 kpl

Yhteystiedot

Osoite
HALIKON LUKIO
Kuruntie 30
24800 Halikko

Rehtori
ARI LEINO
044 7786 001

Vararehtori
MARIKA TAURIAINEN
044 7786 004 (opehuone)

Opinto-ohjaaja
TEIJA ROSENQVIST
044 7786 006

Kurssisihteeri
SOILE VERHOLA
044 7784 031

Kouluterveydenhoitaja
KRISTIINA LAUKKANEN
044 7723 171

Halu somessa

Facebook
/halikonlukio

Instagram
@halikonlukio
@halukuoro

Kotisivut
peda.net/salo/koulut/halikon-lukio

Lukion sivuilta löydät tärkeää opiskeluinfoa sekä kuvagallerian syksyn tapahtumista.

Kuvagallerian kuvaajat

TOMI PIRINEN
EMIL RANTANEN
SANTERI ILTANEN

Kannen kuvitus

IDA KINNUNEN

1989-2019

Tässä lehdessä

Pääkirjoitus ... 3
Rehtorilta ... 4
Kirjoittajavieraalta ... 4
Halun syksy ... 6
Think Green ... 10
Muistoja: Kiitos Halulehti ... 12
Uusi hallitus ... 13
Uni ja jaksaminen ... 14
Matkakertomuksia: Konsta Koreassa ... 17
Matkakertomuksia: Aarno Sveitsissä ... 20
Tutorit ... 22
Mitä kuuluu? –kampanja ... 23
Kirjamessut ... 24
Yo-koemuistoja ... 25
Vaihtarit Halussa ... 26
Ada vaihdossa ... 28
Ykkösten silmin ... 29
Kieltenopiskelu ... 30
Halukuoro ... 32
Sattuvasti sanottuja syksyltä ... 34
Sattuvasti sanottuja menneisyydeltä ... 35
Uuden vuosikymmenen gallup ... 36

2010-luvun viimeisen Halulehden toimituksessa työskenteli **LAURI KIVIKALLIO, SANTERI ILTANEN, JANETTE OINONEN, VEERA MERILÄINEN, JANINA PENTTILÄ, TIIA AALTONEN, JUHO-PEKKA SALMINEN, HELMI KUUSISTO, SALLA HEIKKILÄ** ja **ERIKA KORPELA.** Kuvasta puuttuu **VENLA VAINIO.** Ohjaavana opettajana toimi **MARIKA TAURIAINEN.**

”Pääsyvaatimuksena pippeli?”

PÄÄKIRJOITUS

”Pääsyvaatimuksena pippeli?” lukee isolla Aalto-yliopiston auditorion valkokankaalla. Kyseessä on dia LUT-yliopiston insinööritieteiden dekaani **Riina Salmimiehen** puheesta Shaking Up Tech -tapahtumassa. Tapahtuman ideana on kannustaa tyttöjä ja naisia opiskelemaan tekniikan aloja, jotka ovat historiallisesti olleet hyvin miesvaltaisia. Salmimies painotti puheessaan sitä, että vaikka teknisille aloille hakiessa ei ole pakko olla mies, opiskelijoiden ja yhteiskunnan mielikuvat teknisistä aloista luovat esteen hakemiselle. Koulutusalojen sukupuolittuneisuus onkin herättänyt paljon keskustelua, ja ongelmia on tekniikan alojen lisäksi muun muassa hyvinvointi- ja terveysalan koulutuksissa.

> *Ei pitäisi olla naisten ja miesten töitä, mutta silti jakolinjoja on*

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2016 vain viidesosa tekniikan opiskelijoista oli naisia. Saman suuruinen määrä miehiä opiskeli tuolloin kasvatustieteitä. Nämä eivät ole edes kaikkein sukupuolittuneimmat koulutusalat, ja koulutusalojen sisälläkin on vaihtelua. Nykyyhteiskunnassa ei pitäisi olla naisten ja miesten töitä, mutta silti jakolinjoja on. Sukupuoli ei saisi ohjailla koulutusvalintoja, mutta tilastojen valossa vaikuttaa siltä, että näin tapahtuu.

Salmimies käski meitä kuulijoita kuvittelemaan mielessämme insinöörin. Suurin osa meistä ajatteli miestä. Tässä tuleekin esille ongelman ydin: pystynkö kuvittelemaan itseni työssä, jossa näen aina miehen? Kun pohdin uravaihtoehtojani, mietin aina, pystynkö kuvittelemaan itseni tekemässä kyseistä työtä. En silloin ajattele tietoisesti sukupuolta, mutta Salmimiehen puhe sai minut tajuamaan, että olen alitajuisesti tehnyt niin. En ole kyennyt kuvittelemaan itseäni hupparimiesten töihin. Moni kaltaiseni on varmasti ajatellut olevansa sopimaton insinööriksi, vaikka perimmäinen syy olisi vain se, ettei naisinsinöörejä näy.

Usein julkisuudessa pohditaan, ohjailevatko opot opiskelijoita tietyille aloille sukupuolen perusteella. Oma opomme **Teija Rosenqvist** kieltää tämän ja uskoo tarjoavansa opiskelijoille vaihtoehtoja kiinnostuksen kohteiden mukaan, sukupuolesta riippumatta. Itsekään en koe opojen ohjailleen minua sukupuolen perusteella, mutta emme silti voi sivuuttaa niitä ihmisiä, joiden kokemukset ovat vastakkaisia. Uskon silti, että suurin osa opoista pyrkii ”unohtamaan” opiskelijan sukupuolen tätä auttaessaan, mutta on tärkeää tiedostaa niiden opojen olemassaolo, jotka eivät tähän kykene.

Tässä vaiheessa osa varmaankin pohtii jo, miksi koulutusalojen sukupuolittuminen on ongelma ylipäätään. Eikö tärkeintä olisi, että koulutus valitaan kiinnostuksen mukaan ja naisinsinöörien sijaan pitäisi kouluttaa päteviä insinöörejä? Mielestäni koulutus pitäisikin valita omien kiinnostuksenkohteiden mukaan, mutta niin suurta eroa sukupuolten välillä ei voida selittää pelkillä kiinnostuksen eroilla. Tällä hetkellä opiskelijat eivät välttämättä tajuakaan kiinnostustaan tiettyihin aloihin, sillä mielikuvat rajaavat osan vaihtoehdoista jo aikaisessa vaiheessa pois. Jotta kukaan ei menettäisi mahdollisuutta opiskella itselleen täydellistä alaa, on tärkeää muistuttaa esimerkiksi naisia tekniikan alojen mahdollisuuksista ja samalla tavalla kannustaa miehiä hoitoalalle. Jos koulutuksesta jää ihmisiä pois vain sukupuolen perusteella, menetetään samalla monia päteviä opiskelijoita ja heidän mukanaan tuomaa osaamista ja näkökulmia.

> *Sukupuoli ei saa seisoa sinun ja unelmiesi välissä*

Siksi haluankin muistuttaa kaikkia teitä halulaisia siitä, että sukupuoli ei saa seisoa sinun ja unelmiesi välissä. Ohjelmoija ei tarvitse partaa eikä se, mitä sairaanhoitajan jalkovälistä löytyy, vaikuta pätevyyteen.

TIIA AALTONEN

KUVITUS
IDA KINNUNEN

REHTORILTA

Tähtäimessä jatko-opinnot – ja sitä ennen paljon valintoja

Lukiolaiset ovat uuden ja oudon edessä, kun korkeakoulujen hakukriteerit on myllätty uuteen uskoon. Niitä testataan täydessä laajuudessaan ensimmäisen kerran kevään 2020 korkeakouluhaussa.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut valitsevat vähintään puolet, joillakin aloilla jopa 80 prosenttia, uusista korkeakouluopiskelijoista ylioppilastutkintotodistuksen perusteella. Todistuksen perusteella valittavien määrä vaihtelee aloittain. Lisäksi korkeakouluopiskelijaksi voi päästä onnistumalla pääsykokeessa tai avoimen yliopiston / korkeakoulun kautta. Ylioppilastutkinnon ja pääsykokeen yhdistelmää ei enää tunneta.

Ylioppilastutkinnossa kirjoitettavia aineita painotetaan eri tavoin. Julkisessa keskustelussa ovat erityistä huomiota saaneet pitkästä matematiikasta annettavat korkeat pisteet. Korkeita pisteitä saa, kun pitkän matematiikan kirjoittaa hyvin tai erinomaisesti. Samalla on unohtunut, että hyvin tai erinomaisesti suoritettu lyhyt matematiikka on arvokkaampi kuin välttävästi tai tyydyttävästi kirjoitettu pitkä matematiikka. Opiskelija joutuukin miettimään erityisesti matematiikan osalta panos–tuotto-suhdetta.

> *Kannattaa muistaa pisimmälle kantavat rakennusaineet: mielenkiinto ja laaja yleissivistys*

Reaaliaineissa pisteitä jaetaan pääsääntöisesti kirjoitettavan aineen laajuuden perusteella: mitä enemmän aineessa on pakollisia ja syventäviä kursseja, sitä suurempi on sen painoarvo. Toki hakualoittain voidaan antaa lisäarvoa ko. alalle tärkeille aineille.

Opiskelijat joutuvat yhä aikaisemmin miettimään jatko-opintosuunnitelmiaan ja kurssivalintojen suuntaamista hakukohteen edellyttämiin oppiaineisiin. Opiskelijat tietävät etukäteen suoran todistusvalinnan hakukriteerit: montako kirjoitettavaa ainetta ja mitä aineita vaaditaan sekä miten eri aineista saa pisteitä. Nykyisten hakuperusteiden pitäisi olla voimassa kevääseen 2022 asti. Sen jälkeen pisteytyksen onnistumista arvioidaan ja siihen tehdään tarvittaessa muutoksia.

Onneksi pääsykokeet avaavat edelleen tien opinahjoihin kymmenille tuhansille hakijoille – ja ensikertalaisuuskiintiöt ovat uusien ylioppilaiden etuna. Vaikka nuori joutuu yhä aikaisemmin suuriin ratkaisuihin, lukion kurssivalinnoissa kannattaa muistaa pisimmälle kantavat rakennusaineet: mielenkiinto ja laaja yleissivistys.

Lukuvuosi on puolessa välissä. Syksyn uurastuksen jälkeen on palautumisen aika.

Mukavaa ja rauhallista joulun aikaa Halikon lukion opiskelijoille, henkilökunnalle sekä Halikon lukion ystäville ja yhteistyökumppaneille!

ARI LEINO
rehtori

Olkaa ylp

KIRJOITTAJAVIERAALTA

Arvoisat lukiolaiset, arvoisat lukijat!

Halikon lukion Halulehden kolmeakymmentä julkaisuvuotta värittävät monet yhteiskunnalliset muutokset ja murrokset. Viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana arkeemme ovat tulleet tietokoneet ja älypuhelimet, netti ja tietokonepelit sekä lukemattomat erilaiset ohjelmat ja sovellukset.

Digitalisaatio on tuonut mukanaan median murroksen. Yksisuuntainen tiedottaminen on muuttunut monikanavaiseksi, monisuuntaiseksi ja osittain myös täysin ennakoimattomaksi. Netin ja sosiaalisen median myötä elämme 24/7/365-maailmassa, jossa kuvamme ja tekstimme voivat levitä sekunneissa – joskus myös silloin kun emme sitä haluaisi. Meillä on monella tapaa maailma käsissämme, toisaalta se on pienempi kuin ennen mutta samalla myös pirstaleisempi.

Alun perin tiedon jakamiseen ja ihmisten väliseen yhteydenpitoon tarkoitetut välineet ja kanavat ovat muuttuneet tiiviiksi osaksi meidän identiteettiämme. Puhelimet ja tietokoneet ovat asusteita, jotka kertovat jotain käyttäjästään. Seuraamme netissä ja sosiaalisessa mediassa henkilöitä ja asioita, jotka meitä kiinnostavat, perustamme itse erilaisia ryhmiä tai olemme niissä jäseninä, luomme hetkellisiä tai pysyviä sisältöjä joko harvojen tai kaikkien nähtäväksi. Käymme keskustelua, olemme jotakin mieltä, ehkä provosoimmekin tai provosoidumme.

Verkko on myös muokannut tapaa, jolla käytämme palveluita. Asioimme sähköisesti niin pankissa, vakuutusyhtiössä kuin lääkärissä, tilaamme lippuja ja matkoja, varaamme kirjoja sekä ostamme ja myymme kaikkea mahdollista.

Teemme töitä ja opiskelemme verkossa. Vähässä ovat enää ne työtehtävät, joissa ei tarvittaisi jonkinlaista tietoteknistä osaamista. Teille lukiolaisille opiskelu verkossa on jo itsestäänselvyys, ja viime keväänä viimeisetkin ylioppilaskokeet muuttuivat sähköisiksi.

Verkon ansiosta olemme myös monista asioista tietoisempia kuin koskaan. Vaikka merkit ilmastonmuutoksesta ovat olleet nähtävissä jo

> *Nykyisessä Salossa on lukuisia identiteetiltään vahvoja yhteisöjä, olivatpa ne sitten kyliä tai kouluja*

eitä Halikon lukiosta

pitkään, on yleiseen tietoisuuden lisääntymiseen tarvittu kaikkialle ulottuva tietoverkko. Digitalisaatio antaa meille mahdollisuuden kehittää lukemattomia uusia ympäristöä säästäviä innovaatiota esimerkiksi asumiseen, liikkumiseen ja teolliseen tuotantoon liittyen.

Toisaalta digitalisaation ja ilmastonmuutoksen yhteys ei ole pelkästään positiivinen, vaan jatkuvasti tutkitaan myös sitä, miten esimerkiksi tietoliikenneyhteydet ja suuret palvelinsalit kuormittavat ympäristöä. Vaikka yhtä yksinkertaista ratkaisua ilmastonmuutoksen hidastamiseen ei ole, edistystä asiassa tapahtuu koko ajan, ja meidän kaikkien velvollisuus on olla omalta osaltamme mukana ratkaisemassa tätä ongelmaa.

> *Olkaa myös ylpeitä salolaisuudestanne ja Halikon lukiosta*

Kolmenkymmenen vuoden aikana on myös lähiseudullamme tapahtunut monenlaisia muutoksia. Monet niistä liittyvät oikeastaan suoraan edellä mainittuihin ilmiöihin eli digitalisaatioon ja kansainvälistymiseen. Kaikille lienee tuttu tarina Salon seudusta paikkana, jossa langattomalla tiedonsiirrolla on kunniakkaat ja pitkät perinteet. Tarina alkaa 1920-luvun lopun radiotehtaasta, eikä sen loppua ole vielä kirjoitettu. Salorassa, Mobirassa, Benefonilla ja Nokialla kasvanut ja jalostunut matkapuhelinteollisuuden monipuolinen osaaminen on nyt valjastettu uusien innovaatioiden ja niiden tuotannon käyttöön.

Esineiden internet eli Internet of Things (IoT) on jo läsnä arjessamme monella tavalla, ja uusia käyttötapoja kehitetään jatkuvasti. Digitaalinen maailma on monella tavalla haavoittuva, ja siksi kyberturvallisuuden osaamisen ja osaajien kysyntä kasvaa vauhdilla. Ilmastonmuutokseen liittyen parannetaan jo olemassa olevia liikkumisen muotoja sekä kehitetään uusia. Salo IoT Campukselle sijoittunut Valmet Automotiven akkutehdas on osa tätä kokonaisuutta sekä samalla seudulle suunnitellun akkuklusterin lähtökohta.

Lähimenneisyydessä tapahtuneisiin muutoksiin kuuluu myös vuoden 2009 toteutunut kuntaliitos, jossa seudun kymmenen kuntaa yhdistyivät uudeksi Salon kaupungiksi. Uusi kaupunkimme on nyt kymmenvuotias, ja sen toimivuutta on testattu muun muassa silloin, kun Nokia ja myös sen työtä jatkanut Microsoft päättivät jättää kaupungin. Kymmenen kunnan muodostamia leveämpiä hartioita tarvittiin silloin ja tarvitaan nytkin, kun Suomen kunnilla menee kautta linjan taloudellisesti hieman heikommin.

Vaikka kaupungin taloustilanne ei kuluneina vuosina ole ollut paras mahdollinen, on kaupunki kuitenkin pyrkinyt takaamaan lapsille ja nuorille hyvät lähtökohdat tulevaisuuden rakentamiselle niin varhaiskasvatuksen, opetuksen kuin harrastusmahdollisuuksien kautta.

KUVA JARNO LINDHOLM

Kuntaliitoksen yhteydessä keskusteltiin paljon siitä, mitä tapahtuu paikallisidentiteeteille. Oma havaintoni on, että ne eivät ainakaan ole kadonneet, vaan nykyisessä Salossa on lukuisia identiteetiltään vahvoja yhteisöjä, olivatpa ne sitten kyliä tai kouluja, kuten esimerkiksi Halikon lukio.

Vahva yhteisö on hyvä kasvualusta tulevaisuuttaan suunnittelevalle nuorelle. Verrattuna omaan lukioaikaani, on nykyisin tarjolla lukematon määrä erilaisia vaihtoehtoja niin Suomessa kuin ulkomailla. Opintoja voi suorittaa huomattavasti joustavammin kuin ennen, ja meiltä kaikilta täytyy myös löytyä valmiutta jatkuvaan oppimiseen, sillä tulevaisuudessa vaaditaan sellaistakin osaamista, jota emme osaa edes vielä kuvitella.

Salon kaupungin puolesta toivotan Halulehdelle, sen toimitukselle ja lukijoille hyvää juhlavuotta sekä menestystä myös tulevina vuosina. Lisäksi haluan toivottaa teille kaikille lukiolaisille valoisaa tulevaisuutta valitsemillanne elämän poluilla. Olkaa uteliaita ja avoimia tulevaisuudelle. Olkaa myös ylpeitä salolaisuudestanne ja Halikon lukiosta. Se on jotakin ainutlaatuista, mitä jokainen suomalainen nuori ei valitettavasti voi kokea.

LAURI INNA
kaupunginjohtaja
Salon kaupunki

Syksyn ääniä

Lukuvuoden puolivälin rajapyykki on taas saavutettu! Tähän olemme koonneet valittuja paloja syksyn menosta.

KOONNUT **SANTERI ILTANEN**

KUVAT **KOULUN KUVAGALLERIA**
ELLEI TOISIN MAINITTU

KESÄ 3

Konsta Koreassa

Kevään lehdessä kerroimme **Konsta Mäkelän** selvittäneen tiensä Geotieteiden olympialaisten kesäkuiselle valmennusleirille. Sen jälkeen Konstan menestys jatkui aina Etelä-Koreaan saakka.

→ s. 17

HEINÄ 27

Sol Ahvenanmaalla

Hälsningar från Åland! Olin kesällä Pohjola-Nordenin järjestämällä kielileirillä Ahvenanmaalla Saltvikissa. Leiri kesti viikon, ja se sisälsi niin opiskelua kuin Ahvenanmaan nähtävyyksiin tutustumista. Sain monta uutta ystävää ja rohkeutta puhua ruotsia! Ja mikä parasta, motivaationi ruotsin kielen opiskeluun nousi huimasti! **– SOL MALKA**

ELO 4

Maria Saksassa

Osallistuin saksanopettajien opintomatkalle Saksan Flensburgissa, Lyypekissä ja Berliinissä. Meitä opeja oli Tanskasta, Norjasta, Ruotsista, Puolasta, Venäjältä ja Suomesta. Ohjelmassa oli mm. maantuntemusta, kaupunkikierroksia, museoita, workshoppeja ja luentoja. Matka oli hyödyllinen ja mahtava kokemus!
– MARIA HELIN

ELO 16

Ykköset Vuohensaaressa

Uudet ykköset viettivät toisella kouluviikolla perjantain Vuohensaaressa. Ympäri Vuohensaarta oli erilaisia tutoreiden ja koulun henkilökunnan pitämiä rasteja, joiden tarkoituksena oli tutustuttaa ykkösiä toisiinsa. Ykkösten täytyi esimerkiksi siirtää renkaanmuotoinen sipsi oppilaalta toiselle suolatikun avulla ja domino täytyi liu'uttaa naaman avulla suuhun. Mukana oli 19A:n ryhmänohjaaja Sanna Pitkäsen koira Myy.
– ERIKA KORPELA JA SALLA HEIKKILÄ

SYYS 2

Mitä kuuluu?

Mitä kuuluu? -kampanja on näkynyt syyslukukauden aikana myös Halussa. Kampanjan syntyhistoriasta ja tavoitteista kertoo Salon kaupungin nuorisopalveluiden päällikkö **Johanna Paananen**.

→ s. 23

ELO 8

Koulu alkoi

aikaisin elokuussa ja aurinkoisessa säässä!

SYYS 5

Yrittäjäpäivä

KUKKA Mainos

Kansallisena yrittäjän päivänä ykköset ja kakkoset saivat kuulla kolmen salolaisen yrittäjän tarinat yrittäjyydestä. Lopuksi he vastasivat lukiolaisten kysymyksiin. Muistoisimmaksi tarinaksi jää varmasti Hämäläisen "viiden vuoden välivuosi", jolloin hän lukion jälkeen matkusteli, siivosi oksennuksia ja haki jatko-opintoihin huonolla menestyksellä lopulta päätyen johtamaan perheensä yritystä.
– JUHO-PEKKA SALMINEN

LOKA 4

Halulaisia Turun kirjamessuilla

→ s. 24

LOKA 7

Maastopäivä

Perinteiseen tapaan vietimme syksyisen iltapäivän ulkoilmassa ratkaisten hauskoja tehtäväsrasteja. Parhaiten menestyi **17B. Onnea!**

SYYS 3

Tulevaisuus-seminaari

Syyskuun alussa joukko halulaisia pääsi tutustumaan tekoälyn mahdollisuuksiin ja pohtimaan tulevaisuuden työelämää IoT Campuksella järjestetyssä Tulevaisuusseminaarissa.

LOKA 10

Abit teatterissa

Sofi Oksasen Puhdistus-näytelmä Salon teatterissa piti abit penkin reunalla kolmen tunnin ajan.

KUVA: SALON TEATTERI / MIKKO PÄÄKKÖNEN

LOKA 10

Shaking up Tech

Tiia Aaltonen ja **Maria Ylönen** pääsivät kuuntelemaan innostavia puheita ja osallistumaan workshoppeihin tapahtumassa, jossa kannustettiin tyttöjä lähtemään opiskelemaan tekniikan aloille.

KUVA: AALTO-YLIOPISTO / MIKKO RASKINEN

LOKA 11

75 päivää jäljellä!

Abien loppukiriä juhlistettiin TJ75-tapahtumassa Havaji-teemalla.

JATKUU →

LOKA 14

Erasmus+ Think Green -projekti

Halu pääsi mukaan Erasmus+ Think Green -projektiin! Lokakuussa projekti polkaistiin käyntiin Saksassa. Kuulumisia reissusta ja tarkempia tietoja projektista löytyy tästä lehdestä.

→ s. 10

LOKA 14

Aarno Sveitsissä

Aarno Leino pääsi syyslomalla tutustumaan Cernin hiukkasfysiikan tutkimuskeskukseen Sveitsissä.

→ s. 20

LOKA 22

Tutustumassa Aalto-yliopistoon

Fysiikan, kemian ja kuvataiteen opiskelijat kävivät syysloman jälkeen lyhyellä esittelykierroksella Aalto-yliopistossa.

MARRAS 8

Sählyturnaus

Perinteisessä marraskuun sählyturnauksessa ohjausryhmät ottivat mittaa toisistaan. Tällä kertaa voittaja oli **abien All stars -joukkue**. Lisäksi kannustuspalkinnon voitti **19C** ja parhaasta pukeutumisesta palkittiin **17B**.

JOULU 3

Halukuoro

Halukuoron 12. konsertti vei amerikkalaisen elokuvamusiikin maailmaan teemalla ”Haluwood”. Konsertti oli taas kerran menestys noin 800 kuulijalla.

MARRAS 4

Elävä kirjasto

Noin 30 halulaista suuntasi marraskuussa Elävään kirjastoon Steissille. Tapahtumassa sai lainata keskusteluseuraksi eläviä kirjoja eli ihmisiä, jotka kertoivat omista kokemuksistaan. Lainauslistalla oli erilaisia vähemmistöihin kuuluvia tai muuten ennakkoluuloja kohtaavia ihmisiä, esimerkiksi transsukupuolinen, vegaani ja erityisherkkä. Päätyipä pari halulaista Salkkarin palstoillekin kehumaan tapahtumaa.

JOULU 3

Taksvärkki

Tänäkin vuonna rahaa kerättiin Luonto-Liitolle. Keräyksen tuotto oli 740 euroa.

JOULU 5

Itsenäisyyspäivän aatto

Aamupäivällä kävimme kirkossa ja iltapäivä vietettiin Bio Salossa **Markku Pölösen Oma maa** -elokuvan parissa.

→ s. 32

JOULU 18

Ykköset oopperassa

KUVA: KANSALLISOOPPERA

MU1-kurssin perinteeksi muodostuneella oopperamatkalla oli tänä vuonna ohjelmistossa La Bohème -ooppera.

JOULU 19

Puurojuhla

Opiskelusta irtauduttiin hetkeksi viettämään yhteistä iltapäivää jouluisen ohjelman merkeissä. Samalla ilmestyi kaikkien aikojen paras Halulehti!

JOULU 4

Studia-messut

Abit piipahtivat opiskeluaiheisilla messuilla Helsingissä. Käteen jäi kenties selkeämpiä tulevaisuudensuunnitelma ja valtavasti paperisia esitteitä.

JOULU 20

Jatko-opintotapahtuma

Syyslukukausi lopuksi saimme tavalliseen tapaan kuulla yli 35 entisen halulaisen pitämiä esitelmiä heidän nykyisistä opiskelupaikoistaan.

Halulaisten vihreä matka ympäri Eurooppaa

Halikon lukio on valittu mukaan Erasmus+ Think Green -projektiin. Halulaiset saavat kahden lukuvuoden ajan olla mukana projektissa, jonka tavoitteena on tutustuttaa nuoret kestävään turismiin ja laittaa pohtimaan, minkälaisia turisteja he itse ovat.

Terveisiä Ingolstadtista!

Olimme Saksassa, Erasmus+-projektin merkeissä viisi päivää syysloman aikana. Säät suosivat meitä loman kunniaksi ja saimme nauttia mukavista reissupäivistä.

Matkan aikana saimme tutustua uusiin ihmisiin ympäri Eurooppaa, ja olemme edelleen yhteyksissä heidän kanssaan. Majoituimme isäntäperheissä, jotka sijaitsivat noin puolen tunnin ajomatkan päässä Ingolstadtin keskustasta, jossa myös koulumme sijaitsi.

Koulupäiviimme kuului infografiikan opiskelua, ja päivät saattoivatkin kestää jopa kahdeksan tuntia. Opiskelun ohella päiviimme mahtui myös tutustumista muihin opiskelijoihin – kävimme muun muassa keilailemassa ja shoppailemassa.

Viikon aikana saimme Erasmus+-projektin käyntiin ja pääsimme tutustumaan Ingolstadtin historiaan opastetulla kaupunkikierroksella. Teimme myös matkan lähikaupunkiin Eichstättiin, jossa kävimme tutustumassa paikallisessa yliopistossa.

Innostuimme lähtemään projektiin mukaan, sillä teema “kestävä turismi” kiinnosti meitä molempia ja sen myötä yhteistyö muiden nuorten kanssa. Kokonaisuudessaan matka oli avartava sekä mieleenpainuva ja lähtisimme mieluusti matkan päälle myös toistekin! :D

MEERI MAUNU JA IDA WAHLSTEN

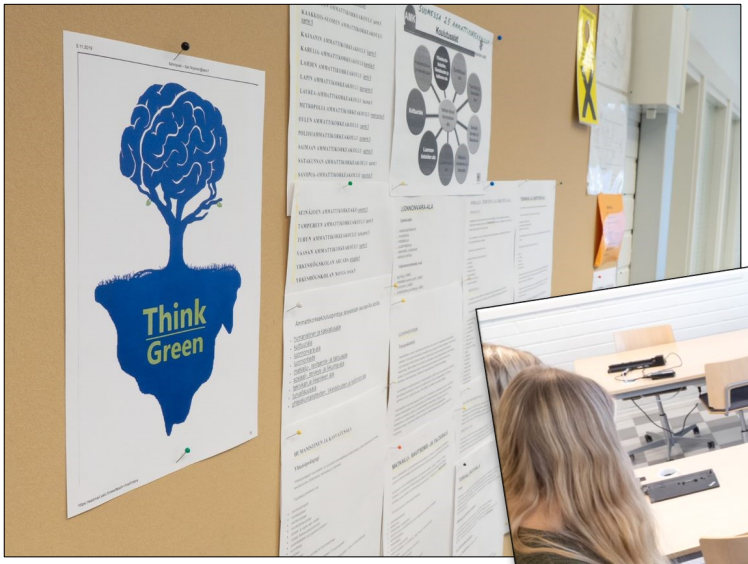

Erasmus+ ei ole pelkästään matkailua, vaan myös erilaisten projektien tekoa koulussa. Kuvissa esitellään Canva-ohjelmalla tehtyjä projekteja kestävästä turismista. Saksassa käyneet näyttivät mallia, miten Canva-ohjelmaa käytetään.

Think Green -projekti pähkinänkuoressa

Syksyllä 2019 Halikon lukiossa on alkanut kaksivuotinen, EU:n rahoittama Erasmus+-projekti Thinking Green: Sustainable Tourism for Sustainable Communities. Projektissa on mukana kuusi eurooppalaista koulua Espanjasta, Portugalista, Latviasta, Saksasta, Sloveniasta ja Halikon lukio Suomesta.

Projektin tavoitteena on tutustua siihen, mitä kestävän kehityksen mukainen turismi on. Opiskelijat tulevat selvittämään, millaista turismia projektiin osallistuvien koulujen alueilla on ja minkälaisia vaikutuksia sillä on. Projektin aikana opiskelijat pohdiskelevat, millaisia matkailijoita he itse ovat. Samalla he kasvattavat tietoisuuttaan ja vastuullisuuttaan omasta toiminnastaan turistina.

Projektissa tehdään yhteistyötä paikallisten yhteisöjen, yritysten ja matkailuneuvonnan kanssa sekä suunnitellaan käytäntöjä, joilla edistetään kestävää turismia.

Projektin aikataulu

Lukuvuosi 2019–2020

13.–18.10.2019 Saksa, Ingolstadt
(2 opettajaa + 2 opiskelijaa)

19.–25.1.2020 Espanja, Vitoria-Gasteiz *(2 + 5)*

17.–22.5.2020 Slovenia, Ljubljana *(2 + 5)*

Lukuvuosi 2020–2021

8.–14.11.2020 Liettua, Anyksciai *(2 + 5)*

Maaliskuu 2021 Portugali, Castelo de Paiva *(2 + 5)*

Toukokuu 2021 Suomi, Halikko *(2 + 2)*

Käy tutustumassa projektin kotisivuilla
thinkinggreenproje.wixsite.com/erasmus

KOONNUT
JUHO-PEKKA SALMINEN

KUVAT
SAKSAN-MATKAAJAT
KOULUN KUVAGALLERIA

Rohkeasti haasteita päin!

HALULEHTI 30 VUOTTA

Siis mitä, jo 30 vuotta Halulehteä? Ihan huisia!

Näitä onnittelun sekaisia terveisiä kirjoittaessani takanani on suurihaasteisin vuosi ikinä, nimittäin tyhjästä nyhtäistyt viisi omaa lehteä, joita olen itse päätoimittanut ja suurimman osan sisällöstä tuottanut opintojen ohella. Wow!

Kun aloitin nelivuotisen Halulehtiurani vuonna 2014 (ja silloinhan lehti oli täysin mustavalkoinenkin vielä), olin ihan paineissa. Ekaksi jutuksi piti haastatella kaverin kanssa kuvisopeamme – minä, pieni ykkönen, enhän voi osata saati uskaltaa! No, osasin ja uskalsin, mutta eihän siitä kirjoittamisesta minun juttuani tullut, vaikka hyvä juttu tehtiinkin. Taittamisesta tuli.

Ilman Halulehteä en ehkä olisi löytänyt samanlaista mahdollisuutta kokeilla lehden tekemistä, uppoutua siihen ja uskaltautua ottamaan uusia haasteita vastaan. Vähän harrastavalle rentoilijalle Halulehti oli se koulun oheistoiminta, joka siivitti ensin Halukuoroon ja myöhemmin myös opiskelijakunnan hallitukseen.

Ehkä se kirvoitti jotain mielessäni ja sait minut hakemaan niin journalistiikan opintoihin abivuonna kuin ainejärjestön hallitukseenkin graafiseksi vastaavaksi ja lehden päätoimittajaksi vuosi sitten. Ja nyt kuukausi sitten ylioppilaskunnan hallitukseen viestintävastaavaksi, joka on siis kokopäivätyötä. Uskaltaisin sanoa, että osittain Halulehden takia minulla on jo nyt unelmaosa-aikatyö sekä kesätyökin, jossa matkustan ulkomaille kuvaamaan videoita. Että sellainen pienimuotoinen vaikutus!

Siis kiitos sinulle, Halulehti, vastuuopettaja **Marika** sekä joka ikiselle, joka on samaan aikaan kanssani lehteä tehnyt. Vitsiläinen, oli kyllä huippua nuo l(ukio) ehdentekoajat.

Vaikka valmistuin lukiosta vasta puolitoista vuotta sitten, tuntuu, että Halulehdestä on jo aikoja. Vuosien mittaan tiistai-iltapäivistä tuli lemppareita, osasyy neljännelle lukiovuodellekin. Parhaimpia oli kokopäivän hirvityspuristukset ja myöhäiset iltapäivät, jolloin Marika lähti minua ennen käskien minuakin lopettelemaan jo. Yritin, piti jäädä :-D

Inspiraationa jokaiselle teille, rakas Halulehden lukija: kokeilkaa kaikkea, oppikaa uutta ja ottakaa suuriakin haasteita vastaan. Ja kiitos, kun luet tätä lehteä. Hän on monelle (kuten minulle) kuin oma lapsi. Häneltä opin minäkin tärkeitä ohjeita, kuinka kasvaa ja kehittyä, kuinka luottaa omiin taitoihin ja sanoihin. Ja että kirjoitusvirheet eivät oikeasti haittaa mitään – edes uuden lapsen (ainejärjestön lehden) kanssa. Kyllä sitä ehkä sitten seuraavalla kerralla muistaa tarkistaa kaikkien osallisten nimet ja sovittaa kuvatkin oikeisiin reunoihin.

MEERIMARIA KETOKULTA
Halulehdestä unelmansa löytänyt ilopilleri, joka opiskelee toista vuotta kauppatieteitä Lappeenrannassa, pääaineena kansainvälinen markkinointi

Halulehtiä neljältä vuosikymmeneltä

Uuden hallituksen esiinmarssi

Pitkästä aikaa halulaiset pääsivät äänestämään opiskelijankunnan hallituksesta, ja jännittävien vaalien tulos on nyt selvinnyt. Halulehti laittoi uudet jäsenet heti tiukkaan tenttiin. Lue, mitä uusista hallituslaisista paljastuu!

JENNA KOSKINEN 19B, tapahtumavastaava
1. Haluan vaikuttaa koulumme viihtyvyyteen.
2. Lempparini Halu-tapahtumista tähän mennessä on ollut maastopäivä.
3. En osaa sanoa yhtä biisiä, mutta minua kuvaavat kaikki energiset biisit.

NEETTA LANKINEN 18B, puheenjohtaja
1. Suurin tavoitteeni on saada lukiollemme omat heijastinkassit.
2. Puurojuhla. Pitkän syksyn jälkeen yhteinen hauska tapahtuma piristää kaikkia, ja juhlassa on aina hyvä tunnelma.
3. Beethoven - *Sinfonia nro 5*, koska olen yhtä dramaattinen, eikä kukaan jaksa kuunnella minuakaan loppuun.

Kuvassa (ylhäällä vasemmalta oikealle) Juho-Pekka Salminen, Nella Ahdeala, Iisa Sirkiä, Vilma Mäenpää ja Neetta Lankinen. Sohvalla Jenna Koskinen, Tomi Pirinen ja Teemu Alm.

IISA SIRKIÄ 19C, tapahtumavastaava
1. Tavoitteitani tulevalle hallituskaudelle ovat mukavat tapahtumat ja viihtyisä kouluympäristö.
2. Oma suosikkini on sählyturnaus. Se on mukavan tapahtuma, jossa luokan yhteishenki vahvistuu.
3. *Dance Monkey*, koska tanssi on ollut aina iso osa elämääni.

JUHO-PEKKA SALMINEN 19C, sihteeri
1. Tärkeitä tavoitteita minulle ovat (aseta tyhjä lupaus) ja (aseta tyhjä lupaus). Kuitenkin lähinnä sydäntäni on (aseta tyhjä lupaus).
2. Salibandyturnaus, koska se kasvattaa ryhmähenkeä.
3. Einon ja Aapelin *Mä voisin olla se*, koska meinasin kaatua mun pyörällä.

TOMI PIRINEN 18C, varapuheenjohtaja
1. Kun Halikon lukiosta poistettiin yläkerrassa sijainnut välipala-automaatti, monen halulaisen sydämeen jäi tyhjä aukko. Haluaisin nyt täyttää tämän aukon hommaamalla lukioomme välipala- tai kahviautomaatin. Lisäksi haluan edelleen kehittää ja edistää lukiomme mahtavaa yhteishenkeä sekä kehittää ja järjestää uusia tapahtumia.
2. Oma suosikkini Halun tapahtumista on puurojuhla. Puurojuhla on mielestäni koulun lukuisista mukavista tapahtumista paras, koska jokainen opiskelijoistame voi osallistua tapahtuman sekä ohjelmanumeroiden järjestämiseen. Tapahtumassa korostuu hyvin Halun yhteishenki.
3. *Heavydirtysoul* by Twenty One Pilots. Kappale ja sen sanoitus on nopeatempoinen ja mukaansatempaava ja kuvastaa mielestäni minua hyvin.

1. Mitä tavoitteita sinulla on hallituskaudelle?

2. Mikä on oma suosikkisi Halun tapahtumista ja miksi?

3. Mikä biisi kuvaa sinua parhaiten?

VILMA MÄENPÄÄ 19B, viestintävastaava
1. Haluan olla mukana järjestämässä hauskoja tapahtumia ja kehittämässä koulumme toimintaa, jotta Halikon lukiossa olisi mahdollisimman mukavaa opiskella.
2. En ole ehtinyt vielä olla mukana jokaisessa Halun tapahtumassa, mutta tähänastisista suosikkini on ehdottomasti sählyturnaus!
3. Itse sanoisin jonkin menevän biisin, kuten *Shape of you* tai *Can't stop the feeling*, koska innostun todella helposti ja saan sellaisista biiseistä energiaa. Kavereideni mielestä Muumihumppa kuitenkin kuvaisi minua parhaiten, en sitten tiedä miksi...

NELLA AHDEALA 19A, somevastaava
1. Tavoitteenani on parantaa yhteishenkeä, olla mukana järjestämässä hauskoja tapahtumia sekä hankkia halulaisille kahviautomaatti.
2. Oma suosikkini on ehdottomasti Halukuoro, sillä on hienoa nähdä niin suuri osa lukiolaisistamme tekemässä yhteistyötä, jonka tuloksena syntyy upea konsertti vuosi toisensa jälkeen! :)
3. Minua kuvastaa Pharrell Williamssin biisi *Happy*, koska pyrin olemaan aina iloinen.

TEEMU ALM 18A, rahastonhoitaja
1. Minun tavoitteeni tälle kaudelle ovat välipala-automaatti sekä kahviautomaatti. Näitä on kovin toivottu, ja uskon itsekin niiden olevan hyvä lisä lukiomme tiloihin.
2. Oma suosikkini Halun tapahtumista on tähän mennessä ollut vappupesis. Tykkään pelata pesäpalloa, joten se vie ykköspaikan listallani sen takia.
3. Vaikka kuuntelenkin paljon musiikkia vapaa-ajallani, en osaa sanoa, mikä laulu kuvaisi minua.

KOONNUT
NIKOLAS LUOJUS

KUVAT
KOULUN KUVAGALLERIA

Kuka jaksaa?

Onko pakko? Oksetus ja kipu, haluaisin nukkua kauemmin. Ikävää taas mennä kouluun. Hyvinvointi on vaakalaudalla. Kahvia kiitos. Tuntuu kuin heräisi keskellä yötä. Pitäis hampaat pesta. Ei jaksaisi nousta. Ei vielä. Onko jo perjantai? En kuuda dottaa, että pääsen sänkyyn takaisin. Vielä viisi minuuttia. Pakko saada kahvia. Erittäin ikävältä. Pitäisiko skipata? Tuusko mennään? Fyysisesti huono olo, maha on joskus kipeä. Joskus vain romahdan ja itken. Väsyttää. **Näin ei voi jatkua.**

Vuosi lähenee loppuaan, ja kohta on aika toivottaa paitsi uusi vuosi myös kokonaan uusi vuosikymmen tervetulleeksi. Nyt onkin oiva tilaisuus tehdä suuria ja tarpeellisia uudenvuodenlupauksia. Teetimme syksyllä kyselyn kaikille koulun opiskelijoille ja opettajille unesta ja jaksamisesta. Tulosten perusteella moni voisi uutenavuotena luvata itselleen kiinnittää enemmän huomiota esimerkiksi omaan jaksamiseensa ja unitottumuksiinsa. **TEKSTI JA KUVAT LAURI KIVIKALLIO JA SANTERI ILTANEN**

Jos tunsit itsesi syyslukukauden aikana väsyneeksi, et ole yksin. **Melkein puolet halulaisista kertoi kyselyssä olevansa väsynyt yli 5 päivää viikossa.** Jo pelkkä osuus tuntuu valtavalta, saati sitten päivien määrä. Uni ja jaksaminen tuntuu olevan todella tärkeä ja mediassa ajankohtaisesti esillä oleva aihe. Lehdet ovat tasaisin väliajoin täynnä tarinoita lukiolaisista, jotka joutuvat sairauslomille väsymyksen edessä. Samalla lukio-opiskelun vaatimukset ovat kasvaneet kasvamistaan esimerkiksi korkeakoulujen haku-uudistusten myötä. Valtakunnalliset kouluterveyskyselytkin ovat jo kauan välittäneet murheellista viestiä lukiolaisten uupumisesta. **Lukiomme opettaja Sanna Pitkänen ja terveydenhoitaja Kristiina Laukkanen vahvistavat väsymyksen näkyvän myös meillä täällä Halikossa.** ”Osalla opiskelijoista väsymys vaikuttaa olevan krooninen olotila, osalla ongelma ilmenee ajoittain. Sanoisin, että ongelma on yleinen”, Sanna kertoo.

Miten koulutyöt vaikuttavat unenmäärääsi?

Välillä menee myöhäiseksi, mutta yleensä siitä saa syyttää vain omaa asioiden eteenpäin työntämistä.

En tee koulujuttuja välttämättä aina niin myöhään, mutta ne pyörii päässä sänkyyn mentäessä.

Seuraatko untasi jollakin laitteella?

En seuraa. Olisi mielenkiintoista, mutta ehkä myös ahdistavaa.

En pysty koska en nuku tarpeeksi että olisi mitään seurattavaa.

Lukio-opiskelu on todellakin toisinaan raskasta. Kotitehtävät, kurssityöt ja kokeisiin lukeminen vievät aikaa, jolloin vapaa-aika voi olla kortilla. Aihe ei kuitenkaan ole julkisuudessa esillä syyttä suotta: kyselymme mukaan 55 % halulaisista vastanneista pitää lukiota liian raskaana. Lisäksi 64 % on sitä mieltä, että opettajat eivät huomioi muiden kouluaineiden työtaakkaa riittävästi.

Päällekkäiset koulutyöt puhuttivat-kin kyselymme vastauksissa: osa kritisoi opettajia kohtuuttomista vaatimuksista, mutta toisaalta osa sysäsi syyn omalle kehnolle ajankäytölle. Opettajana Sanna kertoo pyrkivänsä ottamaan huomioon opiskelijoiden työmäärän muissa aineissa: ”Mielestäni on tärkeää antaa joustoa läksyjen tekemisessä ja lukemisessa, sillä opiskelijoilla on, ja pitääkin olla, myös koulun ulkopuolista elämää. Sitä ei aina voi siirtää sopivaan aikaan, joten on hyvä, että läksyjä voi. Liikaa ei kuitenkaan pidä lykätä asioita, muuten huomaa päättöviikon koittaneen ja läksyjen lukemisen sekä tekemisen jääneen vain aikomukseksi.”

Osa kyselyyn vastanneista kertoo jättävänsä koulutöiden tekemisen myöhäiseen iltaan. Jotkut pääsevät kotiin vasta alkuillasta esimerkiksi harrastusten takia, jolloin koulutöiden tekeminen jää väkisinkin yön pikkutunneille.

Sanna ja Kristiina ovat molemmat sitä mieltä, että lukiossa opiskeleminen voi olla raskasta. ”Lukiossa opiskelu on tänä päivänä vaativaa ja pitkäjänteistä työtä, monilla on jo huoli jatko-opinnoistakin. Toisaalta on niitä, joita opiskelu ei suuremmin stressaa. Myös jaksamisessa näkyy selkeästi kurssien päättöviikot”, Kristiina kertoo. Sannakin allekirjoittaa väitteen: ”Kyllä lukio-opiskelu on rankkaa, varsinkin, jos omat voimavarat eivät oikein riitä vaatimuksiin vastaamiseen. Tärkeää olisi keskittyä opiskeluun ja esimerkiksi käydä töissä vain loma-aikoina. Toisaalta opiskelun rankkuutta pitää pystyä kompensoimaan mielekkäällä vapaa-ajan vietolla. levolla ja harrastuksilla.”

Koulun ja vapaa-ajan yhdistäminen ei siis todellakaan ole mahdoton yhtälö, vaan ryhdikkäällä toiminnalla siitä pystyy selviämään

Voisiko koulu-uupumusta vähentää muuttamalla opetustapoja?

- *Vähemmän läksyjä ja projekteja, jotka tehdään kotona.*
- *Matikan ja fysiikan tunnit vain aamuisin.*
- *Yhdessä tekemistä, eikä opettajan yksin luennoimista.*
- *Joskus liiallinen paasaus väsyttää. Jotain pientä virkistävää voisi olla joskus.*
- *Rennommat aamutunnit (Helgasta mallia!)*
- *Varmasti voisi, ehdotuksia otetaan vastaan ;-)*

ilman suurempia kriisejä. Sanna kertoo kuitenkin toisten olevan alttiimpia väsymykselle kuin toiset: ”Uupuminen on ongelma heille, jotka asettavat tavoitteeksi täydellisyyden, sekä heille, joilla on jotain ongelmia yksityiselämässään, elämän hallinnassa tai opiskelutekniikoiden vajavuudessa.” Kristiina puolestaan kertoo, että stressi ja uupumus ovat tavanomaisia syitä, joiden takia tullaan käymään lukion terveydenhoitajan vastaanotolla, jolloin ongelma tulee ilmi. Molemmat korostavat, että lukion arvosanoilla on entistä suurempi vaikutus jatko-opintojen kannalta. Tämä lisää paineita lukio-opiskeluun ja erityisesti ylioppilaskirjoituksissa menestymiseen.

Väsymykseen liittyy keskeisesti yöunien pituus. Monilla ne jäävät lyhyeksi: 42% halulaisista on sitä mieltä, ettei nuku riittävästi. Kysyimme Sannalta, puhutaanko jaksamisesta ja unesta riittävästi esimerkiksi terveystiedon tunneilla. Hänen vastauksensa on hyvin lyhyt ja selkeä: ”Ei, kyllä niihin pitäisi pystyä käyttämään useampi tunti.” **Nukkumisvaikeuksien kanssa ei kuitenkaan tarvitse sinnitellä yksin, sillä lukiossamme on tarjolla kattavat opiskelijahuollon palvelut.** Kristiina kertoo opiskelijoiden osaavan hyödyntää palveluita vaihtelevasti: ”Yritämme koko ajan kertoa, mitä kaikkea on tarjolla. Kannattaa muistaa, että keneen tahansa oppilashuollon henkilöön voi olla suoraan yhteydessä, ja jos asia on sen tyyppinen, ettei juuri tämä henkilö ole paras asiantuntija, hän ohjaa kyllä oikeaan paikkaan.” Kristiinan mielestä myös opiskelijahuollon resurssit Salossa ovat melko hyvällä tolalla: ”Tekijöitä on suositusten mukaiset määrät ja kaikilla oppilaitoksilla on nimetyt terveydenhoitajat, psykiatriset sairaanhoitajat, koulukuraattorit ja koulupsykologit.”

Viikonloppuisin opiskelijat heräävät keskimäärin **2 tuntia** myöhemmin kuin opettajat

Sanna ja Kristiina kannustavat jokaista huolehtimaan jaksamisestaan.

Kaiken uupumuksen keskellä hyvä uutinen kuitenkin on se, että uneen ja jaksamiseen liittyviin ongelmiin voi yrittää itse vaikuttaa erilaisilla keinoilla. Haluamme jakaa Sannan ja Kristiinan vinkkejä väsymyksen torjuntaan ja tasapainoisen arjen saavuttamiseen. **Kaikista tärkeintä on huolehtia perusasioista eli nukkua tarpeeksi pitkään, harrastaa liikuntaa ja syödä monipuolisesti.** ”Tutkimusten mukaan 8 tunnin yönet ovat tarpeen aikuisellekin, ja liian vähäinen unen määrä altistaa niin fyysisille kuin psyykkisillekin oireille”, Kristiina kertoo. Edellä mainittujen vinkkien lisäksi kannattaa suorittaa lukiossa sen verran kursseja kuin jaksaa opiskella ja panostaa aineisiin, joista on todella kiinnostunut. Kannattaa myös pitää kiinni rutiineista sekä arkisin että viikonloppuisin, jotta saa tehtyä kaikki asiat tehokkaasti. Yksi tärkeä keino on myös tämä, jonka Sanna toi esille haastattelussa: ”Opettele sanomaan ei, jos sinusta tuntuu siltä, että olet ottanut jo riittävästi yhteisiä asioita hoitaaksesi.” Kristiina haluaa kannustaa puhumaan terveydenhoitajan kanssa, mikäli herää huoli omasta jaksamisesta.

Miten torjut väsymystäsi?

Päiväunilla, jotain makeaa syötävää tai juotavaa.

Sumppii lärvii.

Mä annan sen väsymyksen vaan olla. Koulujuttuja on pakko tehdä vaikka väsyttää.

Ulkoilulla ja liikunnalla sekä juomalla litratolkulla teetä. Pieni happihyppely tai jokin muu irtautuminen piristää, kun väsyttää.

Nukun? :D

Halulaiset ovat tänä vuonna ehtineet reissata ympäri maailmaa: **Konsta Mäkelä** käväisi geotieteiden olympialaisissa Etelä-Koreassa ja **Aarno Leino** piipahti CERNissä. Nyt saamme ilon lukea heidän matkapäiväkirjansa. **KOONNUT SANTERI ILTANEN**

Matkakertomuksia maailmalta

Konsta Etelä-Koreassa

"Nyt olisi reissu Koreaan tarjolla", aloitti **Sanna Pitkänen** erään keväisen biologian viitoskurssin tunnin. Huomioni heräsi heti, ja kerroin olevani valmis, kunhan koulu kustantaa matkan. Tähän vastattiin, että ei koulu mitään maksa, mutta ilmainen matka joka tapauksessa on.

Kyseessä oli 26.8.–3.9. järjestettävät geotieteiden olympialaiset vuosimallia 2019. Lyhyen infon jälkeen huomioni oli vaihtunut innostukseen, ja seuraavat kuukaudet vietinkin toinen jalka jo lentokoneessa. Matka itse kisoihin ei kuitenkaan ollut nopea tai helppo.

Valintakokeesta valmennusleirille

Kaikki alkoi 3.5.2019 kansallisella valintakokeella, joka koostui 50 monivalintakysymyksestä geotieteiden eri aihepiiristä. Tein kokeen kotona tietokoneella koulupäivän jälkeen. Aikaa oli kaksi tuntia, ja kysymyksiä oli sekä suomeksi että englanniksi.

Kansallisessa kokeessa 16 parhaiten menestynyttä opiskelijaa kutsuttiin kesäloman ensimmäisellä viikolla järjestettävälle valmennusleirille Lammin biologiselle asemalle. Leiriä oli järjestämässä Suomen geologinen seura, Åbo Akademi ja Helsingin yliopisto, joista kaikista oli mukana edustajia opetus- ja järjestelytehtävissä. Leiri koostui lähinnä luennoista, joista tietoa tuli valtavat määrät lyhyessä ajassa, sekä kenttätöistä, joissa tutustuttiin geotieteiden käytännön puoleen tarkemmin. Lisäksi ryhmissä tehtiin mittauksista englanniksi raportti sekä esitelmä annetusta aiheesta. Ryhmätöillä arvioitiin itse kisoissa tärkeää englannin kielen taitoa sekä ryhmätyöskentelyä.

Valmennusleirin viimeisenä päivänä tietotaitoa testattiin vielä mineraali- ja kivilajitunnistustesteillä sekä loppukokeella, joiden jälkeen ilmoitettiin virallinen nelihenkinen kisajoukkue, joka lähtee Etelä-Koreaan edustamaan Suomea. Voin sanoa, että ilmeeni oli varmasti näkemisen arvoinen, kun sain kuulla nimeni tässä joukossa.

Ensikosketus kuumaan ja eksoottiseen Etelä-Koreaan

Lopulta pitkä, valmistautumisen ja opiskelun täyteinen kesä päättyi ja toinenkin jalka astui 25.8. lentokoneeseen. Edessä oli reilun kahdeksan tunnin lentomatka öisen Venäjän halki kohti Etelä-Koreaa. Suomen joukkueeseen kuului lisäkseni opiskelijat Turusta, Tampereelta ja Espoosta ja kolme mentoria eli ohjaajaa ja henkistä tukea.

Perille Etelä-Korean Incheoniin saavuimme aikaisin aamulla paikallista aikaa, ja jännitys alkoi kasvaa kasvamistaan. Lentokentän viileys ja mukavuus tuli nopeasti esille, kun ulos meneminen tuntui kuin saunaan olisi astunut. Hirvittävä kuumuus ja kosteus vaati pitkän totuttelun suomalaiselta. Jo lentokentällä tuli ensimmäiset kosketukset uuteen kulttuuriin: uudet ja ihmeelliset kirjaimet, väenpaljous ja ihmisten lyhyys sekä kulttuurilliset erot ruoasta siistiin pukeutumiseen ihmetyttivät.

Vastassa jokaista joukkuetta kentällä oli joukkueelle nimitetty oma opiskelija, joka toimi reissun aikana opiskelijoiden ohjaajana. Suomen joukkue sai kunnian saada viime vuoden kisojen yksilökisan voittajan ohjaamaan meitä, ja oli mukavaa päästä heti tutustumaan paikalliseen nuoreen.

JATKUU →

→ Konsta Etelä-Koreassa
JATKOA EDELLISELTÄ SIVULTA

Muutaman tunnin odottelun jälkeen pääsimme kentältä matkaamaan bussilla kohti itse kisapaikkaa, Daegua. Bussin suuresta koosta huolimatta matkasimme yhdessä vain Viron kuusihenkisen joukkueen kanssa, ja bussimatkalla syntyivätkin ensimmäiset tuttavuudet muiden maiden edustajien kanssa.

Avajaishumua, turistielämää ja uusia tuttavuuksia

Ensimmäinen kokonainen päivä oli kaikille jännitystä täynnä, kun kisat saatiin vihdoin virallisesti avattua ja pääsi vihdoin tutustumaan muiden maiden kilpailijoihin. Matka vei ensin Daegun keskustaan ja suureen tapahtumakeskukseen, joka toimi kisojen yhtenä päänäyttämönä. Avajaisseremonian juhlallisuudet ja virallisuus tulivat täytenä yllätyksenä.

Avajaisseremonian jälkeen siirryttiin leikkimään turisteja ja tutustumaan paikallisiin nähtävyyksiin Gyeongjun kaupungissa. Kisailijat jaettiin reissun ajaksi ryhmiin, joissa ryhmäosuudet suoritettaisiin, ja ”bussiryhmiin”, joiden kanssa lukuisat päivittäiset bussimatkat vietettäisiin. Tämä auttoi rikkomaan jäätä, luomaan yhtenäisyyttä ja kaveeraamista uusien ja ihmeellisten ihmisten kanssa. Lisäksi bussimatkat loivat mahdollisuuksia keskusteluille hektisistä aikatauluista huolimatta, vaikkakin suurella osalla päälle painava jetlag vaivutti jo lyhyenkin ajon jälkeen uneen.

K-pop herätti kännykättömät kisaajat

Jo ensimmäisten yhdessä vietettyjen päivien aikana yhteinen sävel alkoi löytyä kaikilla. Pitkä, aamukuudesta iltayhteentoista kestänyt, toinen päivä päättyi orientaatioon toisesta ryhmätyöstä sekä surullisiin hyvästeihin, kun kaikki elektroniikka sekä kamerat piti jättää järjestäjien huostaan neljän päivän ajaksi. Tästä nousi vielä yleinen huoli siitä, miten aamulla pitäisi herätä jälleen kuudelta ilman herätystä.

Näinpä seuraavana aamuna kello 06.00 hotelli Azalean keskusradiosta alkoi soimaan k-poppia täydellä voimakkuudella. Kolmaskin päivä vietettiin lähinnä turismin merkeissä, kun päästiin tutustumaan läheiseen geopuistoon, jossa alkoi erityinen kamerankaipuu huikeiden maisemien takia, ja kirjallisuus- ja taidemuseoon. Kolmas päivä toi tullessaan myös orientaation seuraavan päivän kirjallisesta kokeesta. Tämän takia seuraava yö menikin monella viimeisen kertauksen parissa.

Kilpailu käyntiin yksilökokeilla: teoriatiedot ja käytännön taidot testissä

Itse kilpailut alkoivat 28.8. kirjallisella kokeella, jossa jaettujen aineistojen perusteella vastattiin soveltaviin monivalintakysymyksiin geotieteiden eri aihepiireistä. Koepäivän aamulla ilmassa oli selvästi jännitystä ja odotusta, vaikkakin suuri osa oli selvästi lähtenyt matkaan ilman menestymisen painetta. Yhteensä kuusituntinen koe oli jaettu kahteen osaan, joiden välissä syötiin lounasta ja valitettiin kokeen mahdottomuudesta.

Koetilaisuus pidettiin Daegun tiede- ja teknologiainstituutissa, ja kokeiden jälkeen tutustuimme laitoksen toimintaan ja kuulimme seuraavan päivän käytännön kokeista. Niin kuin asiaan kuului, ”vapaa-aika” illalla ja yöllä käytettiin ryhmätyön ideointiin ja tekemiseen.

Käytännön kokeet oli yhtä lailla jaettu kahteen osaan: kenttä- ja laboratorio-osuuteen. Käytännön tehtävät nimensä mukaisesti testasivat teoreettisen tiedon sijaan kykyä nähdä ja ymmärtää asioita luonnossa ja löytää itse esimerkiksi syy-seuraussuhteita. Kenttäosuus suoritettiin läheisellä Biseul-vuorella, jossa eri pisteillä vastattiin kysymyksiin ympäröivästä kallio- ja maaperästä ja niiden muodostelmista ja historiasta. Daegun kansallisen tiedemuseon tiloissa järjestetyssä laboratorio-osuudessa puolestaan tehtiin ja jopa suunniteltiin itse kokeellisia mittauksia, joiden perusteella vastattiin kysymyksiin niihin liittyvistä tieteellisistä periaatteista.

Yksilökokeiden päättymistä juhlistettiin tutustumalla tiedemuseon tiloihin ja syömällä herkullinen ulkoilmapäivällinen lämpimän Etelä-Korean auringonlaskussa. Tähtiä ja planeettoja päästiin katselemaan museon observatoriossa, ja Suomi saatiin maailmankartalle planetaarion revontuliesityksellä. Illalla käytiin läpi myös seuraavan päivän ohjelmaa, ja yö meni jälleen posterin tekemisessä, mutta ainakin elektroniikka luovutettiin takaisin!

Ryhmäosuus: yhteistyötä yötä myöten ja tiukkoja esitystilanteita tuomariston edessä

Noin tunnin yöunet loppuivat jälleen aamukuudelta ja oli ryhmäosuuksien aika. Kuudes päivä oli varattu toiselle ryhmäosuudelle, *International Team Field Investigationille*. Päivä koostui yhdeksästä eri rastista kolmella eri alueella. Jokainen ryhmä kiersi rastit ja teki muistiinpanoja ja keräsi havaintoja, joiden perusteella tehtiin esitelmä alueen geologisesta ja biologisesta historiasta. Arvioitavana oli kyky tehdä päätelmiä, nähdä eri kokonaisuuksia ja yhdistää asioita ja sitä kautta luoda teorioita menneisyydestä.

Kun rastit oli käyty läpi ja muistiinpanoja ja kuvia otettu tarpeeksi, oli aika ryhtyä valmistelemaan seuraavan päivän esityksiä. Kymmenenhenkiset ryhmät jakoivat hommat parhaansa mukaan, kun tehtävänä oli kaksi ryhmätyötä seuraavaksi päiväksi. Kello oli 4.53, kun ryhmämme posteri oli vihdoin valmis, ja herätys viimeiseen kilpailupäivään häämötti tunnin päässä.

Seitsemäs päivä oli ehkä jännittävin kaikista. Aamupäivällä edessä oli ryhmätöiden esittely tuomaristolle. Viimeisten valmistelujen jälkeen oli ryhmä kerrallaan aika yrittää parhaansa mukaan selittää posteri tuomaristolle sekä vastata sitä koskeviin tiukkoihin kysymyksiin. ITFI:n esittely oli helpompi, koska kyseessä oli perus-PowerPoint-esitelmä, vaikkakin esityksen aikarajan jälkeen oli varattu noin kolme minuuttia tuomariston omille kysymyksille. Esitelmän jälkeinen huojennuksen ja vapautuneisuuden tunne oli ainutlaatuinen.

Kotiintuomisina menestystä ja muistoja

Illan jäähyväisjuhlassa kaikilla oli ilo ylimmillään. Juhlassa jokaiselle joukkueelle annettiin mahdollisuus tarjota muille palasia omasta kulttuurista: ohjelmassa oli tansseja, lauluja ja stand up -komiikkaa. Suomen puolesta monisatapäinen joukko saatiin tanssimaan letkajenkkaa. Ilta muodostui reissun parhaaksi hetkeksi, ja mukaan tarttui matkamuistoja joka puolelta maailmaa.

Viimeinen päivä oli kaikin puolin haikea. Aamupäivällä päätösseremoniassa kuultiin viimeiset puheet ja jaettiin palkinnot. Yksilöosuudesta jaettiin mitaleja noin puolelle, ja kaikki neljä Suomen joukkueesta saavuttivat pronssia. Myös kummastakin ryhmätyöstä jaettiin kaksi pronssia, kaksi hopeaa ja kaksi kultaa. Suomen joukkue sai yksilömenestyksen lisäksi kolme mitalia ryhmätöistä, ja niistä kaksi oli vieläpä kultaisia. Yhteensä menestystä tuli siis seitsemän mitalin verran, eli kaikki olemattomat odotukset menivät heittämällä rikki.

Juhlallisuuksien jälkeen tutustuttiin Daegun keskustaan, ja viimeinen ilta meni jäähyväisten parissa hotellin karaokehuoneissa, kun kaikki viimeisetkin yhteiset tunnit piti käyttää huolellisesti hauskaa pitäen. Kun halauskiertue tuli aamuyöllä kello 2.30 päätökseen, oli aika suunnata kohti lentokenttää. Vaikka viikon univaje painoi päälle, ei matkalla nukkuminen juuri onnistunut aivojen käydessä ylikierroksilla. Aivan uskomattoman hieno matka oli loppumaisillaan.

Voin suositella osallistumista tiedeolympialaisiin, jos on pientäkään kiinnostusta ja kykyä nähdä vaivaa. Ei minunkaan kohdallani ollut kyse mistään palavasta intohimosta, mutta kiinnostus, valmius ja hyvä asenne riittävät mainiosti.

Matka muokkasi minua ihmisenä, ja muistot tulevat jäämään osaksi minua loppuelämäni ajaksi. Tunteitani on mahdotonta verrata mihinkään, koska tällaista tilaisuutta ei saa kuin kerran elämässä. Olen äärettömän kiitollinen kaikesta, mitä sain kokea ja nähdä, ja erityisesti kaikista uusista ystävistä ja kokemuksista. Vaikka kyseessä oli kisamatka, en lähtenyt matkaan voittamaan tai todistamaan muille kyvykkyyttäni, vaan kokemaan jotain uutta ja ihmeellistä ja pitämään hauskaa. Tavoitteeni täyttyivät paremmin kuin olisin osannut unelmoida. En ainoastaan oppinut valtavasti uutta itsestäni, vaan myös muista kulttuureista ja nuorista ja siitä, miten samankaltaisia kaikki loppujen lopuksi olemme.

TEKSTI
KONSTA MÄKELÄ

SEURAAVAKSI
Aarno Cernissä

Hiukkasfysiikkaa Cernissä

Viime maaliskuussa **Tanninen** laittoi Wilmassa viestin, jossa kerrottiin mahdollisuudesta hakea Cerniin kahden viikon mittaiselle tutustumisjaksolle. Opiskeluni painottuu vahvasti luonnontieteisiin, mutta tulevaisuuden urasuunnitelmani eivät ole vielä selkeitä. Tutustumisjakso Cernissä vaikuttikin mielenkiintoiselta mahdollisuudelta päästä näkemään tarkemmin kansainvälistä tutkimustyötä, joten lähetin hakemukseni Cerniin.

Kansainvälisen ohjelman siivin maailman suurimpaan fysiikan tutkimuslaitokseen

Huhtikuussa sain Cernin koordinaattoreilta viestin, jossa kerrottiin, että olin päässyt mukaan ohjelmaan. Tutustumisjakso oli osa kansainvälistä HSSIP-ohjelmaa *(High-School Students Internship Programme)*. Ideana on kutsua vuosittain osasta Cernin rahoittajamaista kourallinen lukiolaisia ja tarjota heille kokemusta kansainvälisestä tutkimuksesta maailman suurimmassa fysiikantutkimuslaitoksessa.

Ohjelmaan haettiin virallisella englanninkielisellä hakemuksella, ja mukaan pääsi yhteensä 23 lukiolaista ympäri Suomen – aina Ilomantsista, Joensuusta ja Oulusta asti. Varsinais-Suomesta minun lisäkseni oli yksi turkulainen. Samaan aikaan kanssamme Cernissä oli myös espanjalainen ja saksalainen opiskelijaryhmä.

Cern on Sveitsissä Genevessä sijaitseva maailman suurin fysiikantutkimuslaitos, jossa pyritään löytämään vastauksia muun muassa maailmankaikkeuden alkuperää ja perimmäistä olemusta koskeviin kysymyksiin. Cern on tunnettu varsinkin maailman suurimmasta hiukkaskiihdyttimestä (27 km).

Hiukkaskiihdyttimessä törmäytetään pääosin protoneita, jotka on kiihdytetty sähkökenttien ja suurien magneettien avulla lähes valonnopeuteen. Protonien liike-energia muuttuu törmäyksessä massaksi **Einsteinin** kuuluisan yhtälön $E=mc^2$ mukaisesti. Energia muuttaa siis muotoaan. Massa eli aine, jota törmäyksissä syntyy, sisältää kaikkia standardimallin mukaisia alkeishiukkasia ja näiden antihiukkasia. Näitä hiukkasia havaitaan hiukkaskiihdyttimen yhteydessä olevilla valtavilla ilmaisimilla ja saatua dataa hyödynnetään lopulta fysiikantutkimuksessa. Cern on monitieteellinen tutkimuskeskus, jossa hiukkasfysiikan lisäksi ollaan tekemisissä myös esimerkiksi insinööritieteiden kanssa.

Tutustumiskäyntejä, luentoja ja fysikaalisia kokeita

Cernissä ollessani pääsin tutustumaan tutkimuslaitoksen toimintaan. Tutustuimme useisiin Cernin eri osastoihin, muun muassa hiukkaskiihdytin, antimateriatehdas ja Cernin datakeskus tulivat tutuiksi vierailun aikana.

Lisäksi tutkijat pitivät meille luentoja esimerkiksi teoreettisestä hiukkasfysiikasta. Esimerkiksi Cernissä tutkijana toimiva suomalainen teoreettisen fysiikan tohtori **Risto Paatelainen** piti meille luennon standardimallista, ja Cernin ”head of resources development” **Markus Nordberg** luennoi universumista ja Cernin roolista sen tutkimisessa. Varsinkin Nordbergin luento jäi mieleen. Hän osasi kertoa aiheestaan kiehtovasti ja viihdyttävästi.

Pääsimme myös tekemään fysikaalisia kokeita suprajohteiden ja sumukammioiden kanssa. Tutkimme kvanttifysiikan tunneloitumisilmiötä, kosmisen taustasäteilyn havaitsemista ja monia muita ilmiöitä. Tutkimukset olivat hyvin mielenkiintoisia, ja saimme käyttää materiaaleja ja välineitä, joihin ei tavallisella fysiikan tunnilla pääse käsiksi.

Mechanical engineering?

Tutkimuslaitokseen tutustumisen lisäksi jokainen ohjelmassa mukana ollut nuori pääsi tutustumaan tiettyyn, ennalta määrättyyn aiheeseen, jonka kautta pääsi tutustumaan vielä hieman syvemmin Cernin toimintaan. Alaan sai vaikuttaa huhtikuussa tehdyn hakemuksen yhteydessä. Aiheita, joihin pääsi tutustumaan tarkemmin Cernissä, olivat muun muassa data-analyysi, 3D-suunnittelu, mechanical engineering ja optiset datayhteydet.

Minä olin ”mechanical engineering” -ryhmässä. Jokaisessa ryhmässä toimivat ohjaajina Cernissä työskentelevät henkilöt. Minun valvojanani toimi puolalainen professori **Przemek Pastuszak**. Mechanical engineering -ryhmässä meille opetettiin 3D-suunnittelua, 3D-mallien simulaatioita ja pääsimme tutustumaan myös esimerkiksi hiukkaskiihdyttimen osien tuotantoprosesseihin. Lisäksi pääsimme kokeilemaan insinöörien käyttämiä VR-laseja, joilla pääsimme liikkumaan hiukkaskiihdyttimen ilmaisinasema Alicesta tehdyssä virtuaalitodellisuudessa.

Kuntoilua Genevessä, tyyriitä purilaisia ja kansainvälisiä kontakteja

Päivät olivat Cernissä melko pitkiä, mutta vapaa-aikaakin riitti. Vapaa-aika kului pääosin Geneven keskustassa ja Ranskan puolella. Muutamat Geneven kuntosalit tulivat tutuiksi tutustumiskertoja hyödyntäen.

Sveitsissä hintataso oli hyvin korkea. Saimme kuitenkin Cerniltä kortit, joihin oli ladattu reilu 500 euroa. Kortilla tuli ostettua muun muassa useita Whopper-aterioita Geneven Burger Kingistä. Hintatasosta kertoo se, että Whopper-ateria maksoi Genevessä 16 euroa.

Cernin aitojen sisäpuolella vietimme paljon aikaa espanjalaisten ja saksalaisten kanssa. Keskusteluja käytiin esimerkiksi kulttuurien välisistä eroista, tulevaisuudensuunnitelmista ja saksalaisista lederhoseneista.

Cernin alue on laaja, ja alueelta löytyy muun muassa kaksi suurta ravintolaa, kuntosali ja oleskelutila pingispöytineen. Yövyimme alueella sijaitsevassa hotellissa, ja Cerniä voisi palveluineen luonnehtia pieneksi kyläksi.

Kesätöihin Cerniin?

Cernistä tuli matkan myötä positiivinen kuva. Maailman suurin fysiikantutkimuslaitos on hiukkaskiihdyttimineen ja antimateriatehtaineen tutkimusvalmiudeltaan aivan huippuluokkaa. Laitos tarjoaa runsaasti työpaikkoja Cernin rahoittajamaiden osaajille.

Suosittelenkin hakemaan tulevaisuudessa esimerkiksi kesätöihin Cerniin, jos tulevaisuuden opiskelut suuntautuvat esimerkiksi fysiikan tai insinööritieteiden aloille. Sveitsissä sijaitsevassa Cernissä palkka on tietenkin hyvä, ja kesätöihin voi hakea jo ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen. Kansainvälisessä yhteisössä työskentelee maailmanluokan osaajia – nykyisiä ja tulevia nobelisteja.

TEKSTI
AARNO LEINO

Tutoreilta vinkkejä ja joululahjoja

JENNA KOSKINEN 19B
1. Minulle suositeltiin, että kannattaisi hakea tutoriksi.
2. Päikkärit!
3. Rauhallista joulua!

NELLA AHDEALA 19A
1. Halusin tutoriksi, koska se muistuttaa paljon tukioppilastoimintaa, ja sen kautta pystyn tutustumaan uusiin ihmisiin.
2. Pyri järjestämään itsellesi myös vapaa-aikaa, mikä onnistuu aikataulutta-malla kouluhommat.
3. Halulaisille antaisin joululahjaksi pidemmän joululoman! :)

TOMMI TIAINEN 19C
1. On kiva auttaa uusia opiskelijoita.
2. Raskaan koulutyön helpottaminen onnistuu itselläni tekemällä jotain, mistä nautin. Esimerkiksi harrastukset ja muut rentouttavat asiat auttavat.
3. Haluaisin antaa kahvikoneen virkistämään talvista aherrusta.

VENLA VAINIO 19C
1. Halusin tutoriksi, koska ajattelin toiminnan olevan kivaa. Voin tutorina hyödyntää taitojani ryhmätyöskentelijänä ja luovana persoonana.
2. Kiireisen arjen keskellä minua auttaa kupillinen teetä tai kaakaota. Rauhoitun sen ääreen ja luen vaikka hyvää kirjaa. Silloin ei tule ajatella mitään kouluasioita.
3. Haluaisin antaa lukiolaisille kahvia, jotta kaikki väsyneet opiskelijat voisivat saada pienen annoksen kofeiinia piristämään päivää.

Halun uudet tutorit 2019

1. Miksi halusit tutoriksi? (uudet tutorit) / Mikä oli parasta ensimmäisenä tutor-vuotenasi ja mitä haluaisit vielä toteuttaa tutorina? (jatkavat tutorit)
2. Mikä auttaa jaksamaan kiireisessä lukioarjessa?
3. Mitä haluaisit antaa joululahjaksi Halulle tai halulaisille?

ANNI JALO 19A
1. Hain tutoriksi, sillä tahdon auttaa tulevia lukiolaisia alkuun sekä tahdon innostaa ysiluokkalaisia valitsemaan juuri Halikon lukion tuomalla pienen koulun hyödyt esille. Voin hyödyntää tutor-toiminnassa päämäärätietoisuuttani.
2. Minua auttaa jaksamaan kiireisessä lukioarjessa se, että aikataulutan menoni. Kirjoitan kalenteria, johon merkkaan koulutyöt ja harrastukset. Aina kaikki ei mene suunnitelmien mukaan, joten motivoin itseäni palkkioilla, kuten elokuvalla tai herkuilla, jos saan tehtyä vaadittavat koulutyöt.
3. Haluaisin antaa halulaisille joululahjaksi rauhaa, lämpöä ja pitkiä yöunia. Toivon, että jokaiselle halulaiselle joulu ja joululoma on hengähdystauko opinnoista, jolloin ei mietitä tulevaa, vaan elätään hetkessä ja vietetään rauhallista ja ihanaa joulua läheisten kanssa.

ELIAS LEHTINEN 18B
1. Parasta oli tapahtumien suunnitteleminen yhdessä. Haluaisin vielä toteuttaa jotain hauskaa ja ryhmäyttävää.
2. Jaksamaan auttaa se, että välillä rentoutuu kunnolla esimerkiksi kuuntelemalla musiikkia. Välillä käyn kävelemässä ulkona tai soitan kitaraa.
3. Paljon iloa ja hauskan loman!

SALLA HEIKKILÄ 19A
1. Halusin tutoriksi, sillä muistan, kuinka oudolta ja vieraalta lukioon tutustuminen ja esivalintojen tekeminen tuntui. Vahvuuksiani ovat auttaminen ja reippaus, joten uskon, että tutorina pystyn hyödyntämään näitä piirteitäni ja auttamaan uusia opiskelijoita.
2. Opiskelun ohella on tärkeä muistaa syödä hyvin ja olla ylisuorittamatta asioita. Lepo on tärkeää.
3. Toivon halulaisille joululahjaksi mukavaa ja rauhaisaa joululomaa sekä uutta vuotta.

ARTTU HEINÄ 18A
1. Parasta ekassa tutor-vuodessa oli se, että sai olla osana tutor-toimintaa ja sai muista tutoreista uusia kavereita.
2. Kannattaa pysähtyä hetkeksi ja miettiä, mihin olikaan menossa.
3. Rauhallisen joululoman.

PIHLA NIINI 18B
1. Parasta oli tutustua muihin tutoreihin ja suunnitella heidän kanssa erilaisia tapahtumia. Tutor-aikanani haluaisin vielä järjestää tapahtumia, jotka tekisivät Halun yhteishengestä vieläkin paremman.
2. Joskus kun tuntuu, että on sata asiaa hoidettavana ja aika ei vain tahdo riittää, laitan hetkeksi ihan kaiken sivuun, katson Netflixistä jakson Modernia Familyä ja sen jälkeen teen koulujutut yksi kerrallaan. Itseäni helpottaa se, että en ajattele montaa asiaa samaan aikaan, vaan pyrin rauhoittamaan itseni ja keskittymään yhteen asiaan kerrallaan.
3. Halulaisille haluaisin antaa jaksamista ja tsemppiä! <3

MERI SOININEN 18C
1. Parasta ensimmäisenä tutor-vuotenani oli useiden lukioiden yhteinen tutor-koulutus ja mokkapalamyynnit teemapäivinä. Minulla ei itselläni ole juuri nyt mitään selkeää asiaa, jonka haluaisin toteuttaa, mutta lähden täysillä mukaan toteuttamaan hyviä ehdotuksia!
2. Muista, että elämässä on muutakin kuin koulu. Vaikka koulunkäynti onkin tärkeää ja kouluun täytyy panostaa, on todella väsyttävää, jos ajatus on jatkuvasti koulussa. Koeta siis etsiä itsellesi jokin kiva puuha, vaikkapa kuntoilu, kavereiden kanssa hengailu tai musiikin kuuntelu, jolla saat ajatukset hetkeksi irti kaikesta koulutyöstä.
3. Oikein pitkät, mukavat ja rentouttavat yöunet! :)

ELLA LINDEGREN 18B
1. Parasta ensimmäisessä tutor-vuodessa oli uusiin ihmisiin tutstuminen ja erilaisten tapahtumien järjestäminen. Tutor-aikanani haluaisin vielä järjestää jonkin hauskan teemapäivän.
2. Kaverit ja harrastukset sekä aikatauluttaminen auttavat jaksamaan. Joskus kuitenkin on niin loppu, että on pakko ottaa tauko kaikesta, syödä suklaata peiton alla ja katsoa Netflixiä, eikä ajatella ollenkaan koulujuttuja. Tätä ei vaan saa liikaa tehdä, ettei koulujutut jää rästiin!
3. Jaksamista ja positiivista asennetta läpi koko pitkän talven!

KOONNUT
MARIKA TAURIAINEN

KUVAT
KOULUN KUVAGALLERIA

Kampanja kysyy: Mitä kuuluu?

Syyslukukauden aikana sinulta on saatettu kysyä useampaankin kertaan "Mitä kuuluu?" tai olet saattanut nähdä julisteita "Mitä kuuluu?" -julisteita ja -tekstejä koulun seinillä. Mistä tässä on kyse, ja mitä kampanjalle kuuluu? Salon nuorisopalvelupäällikkö **Johanna Paananen** avaa asiaa Halulehdelle.

Mistä idea kampanjaan tuli?
Pohjalla on kaupungin Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka on laadittu virkamiesyhteistyönä. Erityisesti opetuspäällikkö **Inkeri Lahden** kanssa halusimme, että suunnitelmaa jalkautettaisiin suunnitelman kohderyhmälle eli lapsille ja nuorille. Yksi suunnitelman keskeisiä tavoitteita on lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden huomioiminen. Olemme Inkerin kanssa työmme kautta laittaneet merkille, että aikuiset ja ammattilaiset helposti olettavat tietävänsä, mitä lapsille ja nuorille kuuluu, mutta tiedämmekö oikeasti?

Mihin kampanjalla pyritään?
Ennen kaikkea haluamme haastaa lasten ja nuorten parissa työskentelevät ammattilaiset kysymään arjen keskellä lapsilta ja nuorilta ”Mitä kuuluu?” ja olemaan myös aidosti kiinnostuneita nuorten vastauksista. Myös lasten ja nuorten vanhemmilla on merkittävä rooli. Loppujen lopuksi kyse on hyvinkin yksin kertaisesta asiasta eli aidosta läsnäolosta, joka elämän hyörityksessä tuppaa unohtumaan.

Miten arvioisit kampanjan onnistumista?
Mitä kuuluu? -teemavuosi on alkanut onnistuneemmin kuin osasin kuvitellakaan. On ollut ihana huomata, kuinka eri ammattilaiset ovat sitoutuneet teemavuoteen ja lähteneet toteuttamaan teemaa monin eri tavoin.

Miten kampanjaan on reagoitu?
Todella positiivisesti Salossa, ja kiinnostusta on herännyt myös muissa kaupungeissa.

Jatketaanko kampanjaa lukuvuoden 2019–2020 jälkeen?
Teeman on alun perin suunniteltu kestävän kuluvan lukuvuoden ajan, mutta mitään ei ole lyöty lukkoon. Seuraamme innolla, mitä kaikkea kuluvan lukuvuoden aikana tapahtuu.

Lopuksi tärkein kysymys: Mitä sinulle kuuluu?
Kiva kun kysyit. Mukavasti, työntäyteinen syksy on käynnissä. On ilo työskennellä salolaisten lasten ja nuorten hyväksi.

Kuvassa vasemmalla Salon nuorisopalvelupäällikkö Johanna Paananen, keskellä kaupunginjohtaja Lauri Inna ja oikealla opetuspäällikkö Inkeri Lahtinen.

KOONNUT
JUHO-PEKKA SALMINEN

KUVA
TATU JÄNNÄRI

KOMMENTTI

Kannattaa kiinnostaa

Moni nuori jättää Mitä kuuluu? -kampanjan tapaiset kampanjat huomiotta, itseni yleensä mukaan lukien. Kun kuulin kampanjasta ensimmäistä kertaa, mietin, että ei tämä kampanja saa mitään aikaan ja miten se liittyisi minuun mitenkään.

Kaikkien kannattaisi kuitenkin antaa huomiota näille mahtaville kampanjoille, koska ne antavat valoa niin monen salolaisen nuoren päivään. Noin 20 % 15–18-vuotiaista nuorista kokee masennuksen oireita. Mitä kuuluu? -kampanja ja sen kaltaiset kampanjat voivat auttaa näitä nuoria ja tietysti kaikkia muitakin.

Täytyy myös pitää mielessä, että jotkut nuoret eivät saa edes mahdollisuutta kunnon keskusteluihin päivittäin. Sinulla saattaa olla etuoikeus saada keskustella ystäviesi ja perheenjäsentesi kanssa.

JUHO-PEKKA SALMINEN

Kirjamessuilta haastattelukokemusta

Turun kirjamessujen teemana oli tänä vuonna teatteri. Turun seudun äidinkielenopettajien Lukijan lämpiö -osastolla haastateltiinkin kirjailijoiden lisäksi muun muassa näyttelijöitä. Myös halulaisia oli taas kerran mukana haastatteluhommissa.

Neetta Lankinen ja **Melina Ojanto** pääsivät haastattelemaan Turun kaupunginteatterin *Amélie*-musikaalin pääosien esittäjiä **Marketta Tikkasta** ja **Mikael Saarta**. Ennen haastattelua he kävivät katsomassa näytelmän ja lukivat käsikirjoituksen.

Amélie-musikaali on romanttinen aikuisten satu ujosta tarjoilijasta, joka haluaa tehdä muita onnelliseksi. ”Näytelmästä parhaiten jäi mieleen Mikael Saaren upea kohtaus Elton Johnina. Kohtauksessa hän lauloi pää alaspäin katonrajassa olevassa keinussa”, Lankinen kertoo. Ojannolle mieleen jäivät erityisesti hienot lavastukset sekä näyttelijöiden mahtavat lauluäänet.

Äidinkielenopettaja pyysi Neettaa haastattelijaksi tämän pitkän teatteritaustan vuoksi, ja Neetta kiinnostuikin projektista heti. Melina ei ollut kuullutkaan kirjamessuista aikaisemmin, mutta lähti silti hetken mielijohteesta Neetan mukaan.

Neetta ja Melina kehittelivät kysymyksiä yhdessä sen pohjalta, mitä he halusivat tietää. Valmistautuminen oli heidän mielestään haasteellista, sillä haastattelutilanteet ovat hektisiä ja aikataulusta pitää pitää kiinni, vaikka vastausten pituutta ei voi ennakoida. He joutuivat myös pohtimaan muun muassa sitä, kumpi aloittaa.

Molemmat jännittivät haastattelua, mutta se sujui kuitenkin hyvin. Haastateltavat saivat kehuja molemmilta. Myös haastattelun tekeminen parin kanssa auttoi jännitykseen. “Marketta ja Mikael olivat hyvin rentoja ja mukavia, mikä helpotti jännitystä”, Melina toteaakin.

Vaikka messuilla oli paljon kaikkea, haastattelu oli päivän kohokohta.
“Parasta messuilla oli itse haastattelu ja onnistumisen tunne. Kovan jännityksen vuoksi en muistanut nauttia itse messuista paljoakaan”, Neetta kertoo.

Setäkuiskaamisen salat

Osallistuin kirjamessujen haastatteluihin jo kolmatta kertaa. Tällä kertaa haastattelin **Jenni Karjalaista** hänen esikoisteoksestaan *Setäkuiskaajan käsikirja*, joka on pilke silmäkulmassa kirjoitettu opas työelämän vuorovaikutustilanteisiin ja setämiesten kanssa toimimiseen.

Karjalainen on käyttänyt kirjassa apuna paljon omia kokemuksiaan miehisellä alalla työskentelystä. Kirjassa kerrotaan työelämän murroksesta yleisesti sekä annetaan tarkempia vinkkejä eri “setätyyppien” kohteluun. Setätyypejä kirjassa on laidasta laitaan aina Hyvä jätkä -tyypin varhaisedästä Runosieluiseen setäliiniin.

Haastattelun aika koitti. Paniikki alkoi iskemään, kun en löytänyt Karjalaista mistään, vaikka haastattelun olisi pitänyt alkaa jo useampi minuutti sitten. Lopulta, kun haastatteluaikaa olisi jäljellä noin puolet, Karjalainen ilmestyikin osaston katsomosta kyselemään, milloin haastattelu alkaisi. Nolostutti, mutta onneksi haastattelu pääsi alkamaan.

Haastattelu sujui hyvin, vaikka ehdin kysymään vain osan kysymyksistäni. Karjalainen oli todella mukava ja helppo haastateltava. Hän nauratti yleisöä kertoessaan teoksen synnystä, ja hänen ansiostaan haastattelu olikin hyvin rento.

TEKSTI
TIIA AALTONEN

Kiellettyä rakkautta

Tiuku Luukka haastatteli **Anne Salovaaraa**, jonka romaani *Näin piirretään kuu* kertoo lukiolaisen ja opettajan rakkaudesta.

Kirjamessuille lähteminen oli yksi ainutlaatuisimmista kokemuksista! Vaikka haastattelutilanne jännitti etukäteen tosi paljon, oli rentouttavaa nähdä kirjailija melkein yhtä hermostuneena ennen haastattelua. Eniten harmittaa, etten lähtenyt aikaisempina vuosina mukaan, sillä kirjat kuitenkin ovat aina olleet tärkeitä. Oli kiva kuulla enemmän taustatietoja kirjantekoprosessista ja kirjailijan ajatuksia aiheesta.

TEKSTI
TIUKU LUUKKA

KUVAT
KOULUN KUVAGALLERIA

Piinaavia hetkiä yo-koesalista

Ylioppilaskirjoitukset ovat stressaavaa aikaa ja koepäivinä sattuu ja tapahtuu. Halulehti keräsi Halun abeilta muistoja syksyn ylioppilaskirjoitusten mieleenpainuvimmista hetkistä – mukana on sekä tuskaisia tuntemuksia että riemun kiljahduksia.

Mieleeni jäi hetki, kun käveltiin Forumiin jonossa tarjottimien kanssa tarkastuksen läpi. Voisin kuvitella, että silloin tuntui melkein samalta kuin kaikissa jenkkivankilaleffoissa, kun uusille vangeille ojennetaan vankilassa pidettävät vaatteet.

Jännittynyt tunnelma vallitsee luokassa. Eräällä pulpetilla lukee nimeni ja istahdan sen ääreen. Pulpetilla on kolme nenäliinaa ja suttupaperia. Nauran mielessäni, sillä muiden pulpetilla on vain yksi nenäliina. Alan virittelemään konetta koekuntoon. Olen hyvin levollisin mielin, sillä tiedän lukeneeni paljon. Silti käteni tärisevät. Kun kaikki ovat saaneet viritettyä koneet ja opettajat ovat jakaneet viimeiset vinkkinsä, istumme seitsemän minuuttia täydellisessä hiljaisuudessa. Ne olivat elämäni pisimmät minuutit.

— —Olin päättäväisesti päättänyt, että minä en ole se joka myöhästyy ensimmäisestä ylioppilaskokeesta. Edellisenä iltana olin laittanut herätyksen puhelimeeni, älykellooni, fyysiseen herätyskelloon ja vielä isäni puhelimeen – neljälle laitteelle, eri aikoihin. Täydellinen varautuminen.
— —
Kipusin vanhalla autollani kallioista mäkeä ylös – ja samalla kertasin: onhan minulla mukana kannettava. Ja laturi. Ja palvelinyhteyden adapteri. Ja henkilöllisyystodistus. Ja kynä. Ja kumi. Ja eväät. Ja onhan eväät oikein pakattu. Ja vesi. Ja vesipullo. Olihan se mukana?

Vilkaisin hieman viereiselle penkille, varmistaakseni, että vesipullo oli todella mukana. Samassa ajoin pientareen puolelle.

Reilusti.

Vesipullo oli kyllä mukana. Mutta nyt olin metsässä. Kolme sekuntia tienpiennarta tuntui yllättävän pitkältä ajalta. Ja sitten auton pohjasta kuului valtavan kova ääni.

Nyt huoleni siirtyi yo-koeasioista kulkupelini kuntoon. Seuraavan parinkymmenen minuutin aikana pysähdyin sivuun, unohdin hetkellisesti kytkimen käytön ja ihmetytin halikkolaisia aamukävelijöitä oudolla auton metelilläni, mutta ainakin heräsin. Ja pääsin lopulta ajoissa kokeeseen.

Oli sumuinen ja pimeä torstaiaamu. Ilma oli tyyni, kylmä ja haikea. Viimeinenkin toivon ripe hyvästä arvosanasta tai edes läpipääsystä tippui portaita raskaasti kavutessani. Mieleeni kaikui aamulla kirjoittamani testamentti, jonka olin varmuudeksi tehnyt, jos kaatuisin tässä taistossa YTL:aa vastaan. Koetilaan kävellessäni lausuin hiljaa mielessäni rukouksen ja annoin korkeammalle voimalle herruuden kohtalostani.

Ensimmäistä reaalia oli kulunut vasta lähestulkoon tunti, kun näin koneen näyttöön pomppaavan jatkuvasti ilmoituksen rikkinäisestä tikusta. Ilmoitus ehti tulla näkyviin vasta muutamia kertoja, kun havaitsin koko tietokoneen sanoneen itsensä irti kirjoitusprosessista. Mielen täytti välittömästi ärtymys ja pakokauhu, sillä mitä jos vastaukset eivät olleetkaan tallentuneet ja koko tunnin kirjoitusurakka olikin mennyt hukkaan. Onnekseni kuitenkin sain vihdoin ja viimein pyydettyä valvojan paikalle katsomaan ongelmaa. Ongelmia kuitenkin riitti. Koko tietokone oli päättänyt, että rikkinäisellä tikulla ei kannata edes yrittää, joten koneessa ei toiminut näppäimistö eikä myöskään hiiri. Koneen ollessa jumissa mielen täytti epätoivo, kun samalla kuuli, miten muiden näppäimistöistä tuli ääni heidän kirjoittaessa vastauksiaan.

— — Olin ymmärtänyt tehtävän väärin, ja se pitäisi tehdä kokonaan uusiksi. Nopea vilkaisu kelloon (aikaa aivan liian vähän), pari tärisevää henkäystä ja näppäimistö laulamaan. Hyvä vastaustekniikka lensi kaaressa Forumin ikkunasta ulos, kun yritin saada vastausta aikaiseksi. Kasvoiltani valui joko kylmää hikeä tai kyyneleitä tai mahdollisesti molempia, kun kello lähestyi uhkaavasti kolmea. Sain vastauksen räpellettyä valmiiksi, kun aikaa oli vielä kolme minuuttia. Huh.

Aamu oli sumuinen ja ilmapiiri kireä. Kaikki olivat hiljaisia, jännittyneitä ja keskittyneitä tulevaan koitokseen. Kokeen aikana sitä hetkeä, kun sain litiumin kierrätysmenetelmän paperille, on vaikea sanoin kuvailla. Tunsin onnistuneeni. Edetessäni seuraavaan tehtävään tunsin, että koe menisi läpi. Aloin syömään eväitäni ja ajattelin koitoksen olevan ohitse. Mutta minun täytyi laskea vielä vetyjodidin tasapainoreaktion tasapainovakio. Tämä osoittautui erittäin vaikeaksi, ja suhtautuminen suoritukseen laski jälleen, mutta suoritin kokeen kunnialla loppuun.

— —**Tauriaisen** ääni kuului luokan edestä uhkaavana, mutta rauhallisena: "Kello on 9, voimme aloittaa kokeen." Nämä sanat olivat ne, joita kaikki olivat pelänneet. Tästä alkoi lopun alku. Osa tulisi selviämään suhteellisen naarmuitta perille, toiset ottaisivat kovemmin turpaan. Ei vain ollut varmuutta, mikä kohtalo kuuluu kellekin. Lopulta eteen lävähti se uhkaava ja pelottava teksti. Biologian ylioppilaskoe syksy 2019. Nyt vain piti toivoa, että jumalat (sensorit) olisivat suotuisia ja antaisivat hyvän arvosanan.

Olen kirjoittanut suurella innolla ensimmäisen tehtävän vastauksen ja rupean selaamaan seuraavia tehtäviä. Katson epätoivoisesti tehtävänantoja ja kehoni valtaa kauhun tunne. En osaa vastata mihinkään. Yritän katsella muiden touhuja, jos se rauhoittaisi. Joku syö eväitä, joku naputtaa konetta hirveällä tahdilla ja joku katsoo samalla tavalla muiden touhuja kuin minäkin

Joudun aloittamaan koko tehtävän alusta. Käteni tärisevät, kun sormeni hakkaa Casion laskinta kiihtyvää vauhtia. Hikipisarat ilmestyvät ohimoilleni. Koko tehtävä on pilalla!?! Järkytyksen sekaisin tuntein väännän vastausta kuin viimeistä päivää. Tiedän, että nyt menee tiukille. Syke 140. Aikaa 10 sekuntia. Pyöristän vastauksen ja sadan kilon paino putoaa harteiltani. Samassa **Santala** huutaa, että koe on päättynyt.

Keplottelen tarjotin kädessäni luokan oven auki. Vihdoin. Vapaus! Tunnen, kuinka raitis ilma syöksähtää keuhkoihini. Hiljaiset nenän niiskutukset ja kynän napsutukset vaihtuvat iloiseen puheensorinaan, hypellessäni kohti kahvihuonetta. Syksyn viimeinen ylioppilaskoe on vihdoin ohi. Selvisin! Tuntuu kuin kivi olisi vierähtänyt sydämeltä. Harvinaisen suuri kivi.

KOONNUT
TIIA AALTONEN

KUVITUS
IDA KINNUNEN

A whole new world in Halu

This year our school has the pleasure to have students from around the world like it has done for many years before. This year we have three exhange students. We are happy to have welcomed **Elsa Bernhart** from Germany, **Julie Iavarone** from Belgium and **Valentina Briceño** from Mexico to our school. The exhange is not one sided because one of our own students, **Ada Saarikko**, has gone to Italy to study and represent Finland. Now, let's hear about our exhange students of the year and how they feel about Finland so far!

Why did you decide to come to Finland?

ELSA: I really like the winter and nature is close to my heart. Finland has such a beautiful nature and Finland has a Nordic summer that I wanted to experience. Finland is so close, but here I can experience snow and cold that I like. Finnish school system is also great.

JULIE: I wanted to experience a Finnish Christmas, because I thought it would be like a very traditional Christmas that is described in stories. I also wanted to see what the winter would be like here. Finnish nature also lured me in.

VALENTINA: I had Italy, Australia and Canada as my other options, but my mom really likes Finland, so she tried to get me to choose it over the others. My dad said that I could always visit Italy, Canada is a pretty common exchange destination and that in Australia I would probably get bitten by a deadly spider. Also, I really wanted to experience the cold. It's hot in Mexico, so I wanted to try something new, experience something different. So, Finland it was!

Elsa Bernhart, 17, Germany

Who is in your family here in Finland and back home?

ELSA: At home my family has mom and dad, one younger sister and two older brothers. I also consider our cats as a part of our family. Here in Salo, in Märynummi, my family has host parents and three younger siblings. My little brother is 9 and my little sisters are 5 and 10.

JULIE: At home I live with my mom or with my dad. My brother lives with us only during the weekends, since he has school. And here I live with five younger sisters and a brother, plus the parents.

VALENTINA: At home in Mexico I live with my mom, Patricia, my brother, Eduardo, and my sister, Paola. We also have two dogs, Boox and Gizmo. At my dad's we have my dad, Carlos, my stepmom, Gloria, and my two half-sisters, Anna and Gabriela. We also have two dogs there, Mia and Pichi. Here in my host family I have Helmi, my "host-sister" and my host-parents. There are also two brothers, but they don't live with us.

What is your favorite school subject, and why is it your favourite?

ELSA: I really like music. I like to listen music, but I also like to play different instruments and I also like to sing and in a group it's even more fun. It's fun to try different instruments, for example I've never played drums before, but now I've tried that too.

JULIE: Here it's Russian and back in Belgium it was Spanish, because I like languages.

VALENTINA: In general, it's probably math. I get excited when I get equations that I know how to solve! But here in Finland it's philosophy, because I really like the teacher.

Julie Iavarone, 18, Belgium

What are your hobbies?

ELSA: Here in Finland I draw and paint. I've also tried ice skating, which is fun. Hiking here is also nice and I've been walking in the nature quite a bit. I write and read stories as well and I listen to music a lot. In Germany I played violin in my school's orchestra and I was in the school's choir.

JULIE: In Belgium I used to play badminton and ride horses. Here I don't play badminton, but I still ride horses.

VALENTINA: Not really anything specific; I like to read and watch TV-shows.

Do Finns do any weird things in your opinion?

ELSA: I think it's weird that Finnish people don't speak much. There are also funny rules for using the bus stops here. I'm afraid of what would happen if I broke those unspoken rules. Table manners are also a bit different in Finland. Here people just start to eat, unlike in Germany. We usually wish good meal to each other. In Germany we also don't drink milk bare, it's a bit weird, I think.

JULIE: People don't speak too much and they respect their personal space a lot.

VALENTINA: For me it was weird that Finns don't really talk that much since people talk to each other a lot in Mexico. I knew that Finns don't talk too much, but when I came here it really hit me that they like to keep quiet and keep their personal space.

Do you have any Christmas traditions in your family or country?

ELSA: We have this Christmas bread that has raisins on dried fruit in it. You can add practically anything sweet in it. It's called stollen. My home city is famous of this bread.

JULIE: In my family we go to Italy with my dad and my brother for Christmas, because we have cousins there. We eat a lot of hand-made ravioli and this special cake.

VALENTINA: Christmas in Mexico is really important since it's a very catholic country. You usually spend it with your family and have dinner with them. In my family I spend the Christmas eve, the 24th, with my mom until midnight. We eat dinner together and exchange presents. We also wish my mom happy birthday after midnight, just before leaving to my dad's place. There we have a big dinner party. There are many relatives and family friends gathered at my dad's house, so we don't get everyone a gift. We have a "secret santa", where we write down what we want so the person buying us the present knows what to get. Then we go back to my mom's house and in the morning Santa comes around 9 or 10am.

Do you have any greetings to other students?

ELSA: Just come talk to me and don't be afraid of your English, my English isn't the best either.

JULIE: Don't be afraid of talking to me!

VALENTINA: Don't be scared to talk to me, I'm probably more scared than you are! I won't judge your English, I make mistakes too.

Valentina Briceño, 17, Mexico

Halu edustettuna Italiassa

Ciao ! 3.11.2019

10.9.2019 klo 14.25 lentokoneeni laskeutui tänne Italian maaperälle, jossa siis vietän vaihtovuottani. Tarkemmin olen Italian Sardiniassa kaupungissa nimeltä Cagliari. Ensimmäiset ajatukset olivat, että ”mihin mä oon oikeen tullu”. Lämpötila oli +35 astetta, ja aamuyöllä Suomesta lähteneenä olo oli väsynyt ja jännittynyt. Tapasin ensimmäistä kertaa isäntäperheeni ja pääsin vähän katsomaan kaupunkia. Perheeseeni kuuluu siis äiti, isä ja 13-vuotias sisko sekä kissa ja kaksi undulaattia.

Vaikka ollaankin Euroopassa, melkein kaikki täällä on erilaista: ruoka, yleiset käytöstavat ja jopa autolla ajaminen. Olen vielä vähän kadoksissa, koska italian kieltähän en oikein hyvin ymmärrä, eikä kovin moni täällä puhu englantia. Hitaasti mutta varmasti yritän opiskella kieltä – jospa se joskus vielä tarttuisi kunnolla. Välillä olen koulupäivän ja muiden asioiden jälkeen ihan loppu, kun yritän ymmärtää kieltä, jota en tunne, ja kommunikoida muiden kanssa. Onneksi kaverini ja opettajani koulussa ymmärtävät, että tarvitsen aikaa, ja useasti vietänkin oppituntini vain opiskellessa italiaa ja siirryn normaaliin opetukseen, kun ymmärrän kieltä paremmin.

Kuvassa minä ja yksi minun parhaista vaihtariystävistä, Kseniia.

Isäntäperheeni on todella mukava, ja he yrittävät auttaa minua parhaansa mukaan ja ottavat minua mukaan erilaisiin tapahtumiin. Minusta on hyvä, että vietämme paljon aikaa yhdessä, koska silloin myös kieli tarttuu paremmin kuin vain omassa huoneessa oleskellessa. Vapaa-aikani menee yleensä isäntäperheeni, italialaisten kavereideni tai muiden vaihtarien kanssa. Kaupunkini on isoin Sardiniassa – pelkästään minun järjestöni kautta täällä on 20 muuta vaihtaria eri puolilta maailmaa. Vielä tähän aikaan vuodesta vietämme aikaa rannalla tai kävelemme kaupungissa ja katselemme erilaisia paikkoja.

Minun kaupunkini Rotaryn vaihtarit ItalyTourilla, jolloin kiersimme ympäri Italiaa.

Olen saanut paljon hyviä kavereita muista vaihtareista, koska he jakavat hyvin turhautumisen tunteita uuden kulttuurin ja koulun kanssa. Italialainen koulu on erittäin haastavaa varsinkin vaihto-oppilaille, mutta myös itse italialaisille. Kouluni on Liceo Scientifico S.A Pacinotti, eli kouluni on siis erikoistunut tieteisiin, ja opiskelemme paljon matikkaa, fysiikkaa ja kemiaa. En oikein ymmärrä koulussa paljon mitään ja odotan aina englannin tuntia. Käyn koulua maanantaista lauantaihin, mitä pidin aluksi äärimmäisen rasittavana, koska muut vaihto-oppilaat koulustani käyvät koulua maanantaista perjantaihin, mutta 6 tuntia päivässä, kun minä käyn päivisin 5 tuntia koulua.

En edes tiedä, miten aloittaisin kertomaan italialaisesta koulusta. Se on kaikkea muuta kuin mihin olen tottunut. Italialaiset aloittavat lukion 13-vuotiaana ja päättävät sen samaan aikaa kuin mekin Suomessa. Mutta opiskelu on aivan erilaista. Oppitunnit ovat enemmänkin luentoja, ja vain opettaja puhuu oppitunnilla ja oppilaat kirjoittavat muistiinpanoja. Tunneilla ei tehdä tehtäviä, vaan kaikki tulee tehtäväksi kotiin, ja opettajat luottavat, että oppilaat ymmärtävät ja opiskelevat asiaa itse.

Eniten yllätyin englannin opiskelusta, sillä emme opiskele ollenkaan sanastoa tai kielioppia vaan pelkästään Englannin historiaa. Koulumaailmani tällä hetkellä on täysin erilainen kuin kotona, ja olenkin jo muutamassa kuukaudessa oppinut arvostamaan Suomea ja Suomen koulunkäyntiä ihan uudella tavalla.

Minulla on vielä kahdeksan kuukautta vaihtoani jäljellä, ja odotan loppuvaihdostani uusia kokemuksia ja asioita, joita en olisi koskaan edes arvannut tekeväni. Koska vaihtarivuoteni alku on mennyt hyvin, uskon lopunkin menevän ilman sen suurempia ongelmia.

ADA SAARIKKO

Kuvassa kaikki vaihtarit, jotka ovat järjestöni kautta Italiassa. Suomesta meitä on kuusi eri puolilla Italiaa.

KOONNUT
VENLA VAINIO

Takaisin ykköselle ja epävarmuuteen

Halikon lukion aloitti tänäkin syksynä joukko uusia ekaluokkalaisia. Moni saapui uuteen opinahjoonsa pelonsekaisin tuntein. Jännitys ja uuden odotus olivat varmaankin monen ensimmäisenä päivänä läsnä. Tarina kertoo kuvitteellisesta ykkösluokkalaisesta, jonka päivä menee niin kuin kaikki pelkäävät oman ensimmäisen lukiopäivänsä menevän.

Päivä, jota olen odottanut innolla ja kauhulla on vihdoin täällä. Tänään on ensimmäinen päiväni lukiossa. Innon täyttämänä pinkaisen ylös vuoteestani, vain kaatuakseni ryminällä lattialle. Hieron kipeää päätäni noustessani takaisin kahdelle jalalle.

Valmistautuessani kouluun lähtöä varten mietin, millaista lukio-opiskelu mahtaa olla. Koko kesäloman olen jännittänyt työn määrää ja koeviikkoja, myös uudet tilat ja ihmiset saavat jännityksen tunteen heräämään rinnassa. Muistelen haikeasti vanhoja ystäviäni, jotka hakivat eri opinahjoihin. Minun tulee heitä ikävä, mutta onneksi voimme nähdä koulun ulkopuolella.

Hiuksiani harjatessa katson kelloa ja kauhukseni huomaan olevani myöhässä. Nappaan pikaisesti reppuni ja kiirehdin ulos. Skootterini ei kuitenkaan suostunut käynnistymään, joten joudun pyytämään vanhempiani viemään minut kouluun.

Vihdoin kouluun saapuessani kaikki ovat jo auditoriossa. Astun huoneeseen nolostuneena ja pahoittelen myöhästymistäni. Istun alas ja kuuntelen rehtorin yksinpuhelua.

Muutama tunti kuluu kuin silmänräpäyksessä leikkiessämme tutustumisleikkejä ja ryhmänohjaajamme selostaessa lukion käytäntöjä. Seuraavaksi huomaan olevanikin jo matkalla ruokalaan uuden ystäväni kanssa. Lounastaessamme keskustelemme ensivaikutelmistamme sekä oletuksistamme uusia oppiaineita kohtaan. Lähtiessämme ruokalasta kompastun avonaisiin nauhoihini ja läikytän puoliksi juodun maidon päälleni. Tunnen kasvojeni punastuvan ja kävelen pikaisesti palauttamaan astiani, kun ystäväni yrittää epätoivoisesti pidättää nauruaan.

Ruokailun jälkeen luvassa on liikuntatunti. Innostuin, kun kuulen, että pelaisimme jalkapalloa ulkokentällä. Joukkueiden jako menee oikein hyvin ja saan olla uuden ystäväni kanssa samassa joukkueessa. Tämä koituu kuitenkin kohtalokseni, sillä jään hänen kanssaan suustani kiinni, emmekä huomaa meitä kohti lentävää palloa. Pian makaamme jo nurmikolla päät kipeänä pallon iskuvoimasta.

Koulupäivän loputtua kävelemme yhdessä bussipysäkille. Poskemme ovat arkana kokopäiväisestä nauramisestamme, mutta se ei haittaa. Päivä oli todella hauska ja olen innoissani tulevista opinnoistani lukiossa. Koulutilat ovat viihtyisät ja henkilökuntakin tuntuu mukavalta.

Kotiin päästyäni tunnen väsymyksen valtaavan mieleni. Rojahdan sängylleni ja olen jo henkisellä tasolla päiväunien maailmassa, kunnes muistan läksyt.

TEKSTI
JANETTE OINONEN

KUVITUS
VENLA VAINIO

Kielten opiskelu avaa mahdollisuuksia

Valinnainen vieraiden kielten opiskelu on viime vuosina vähentynyt entisestään. Syinä lienevät ainakin korkeakoulujen valintauudistus ja ajanpuute. Kielten opiskelusta on kuitenkin monenlaisia hyötyjä – tässä Halun opiskelijoiden ja opejen näkemyksiä.

1. Miksi opiskelet kyseistä kieltä?

2. Mitä hyötyä koet kielten opiskelusta olevan?

3. Mitä muita kieliä haluaisit opiskella?

TEEMU ALM

1. Opiskelen saksaa, koska se on mielestäni kiehtova kieli ja olen suunnitellut Saksaan muuttamista.

2. Kielten opiskelusta on hyötyä työelämässä ja uusien ihmissuhteiden luomisessa. Monien kielten osaaminen voi auttaa saamaan töitä kansainvälisissäkin yrityksissä.

3. Alakouluaikoina halusin opiskella italian kieltä. En kuitenkaan enää usko, että pystyisin siihen.

EMMA SEITZ

1. Otin ranskan valinnaiseksi yläasteella, koska tuntui hyödylliseltä oppia uutta kieltä ja ranskan kieli kuulostaa hienolta. Päätökseen saattoi vaikuttaa sekin, että äiti lupasi matkan Ranskaan, jos alan opiskelemaan kieltä. Opiskelen ranskaa vieläkin, koska se sujuu pääasiassa hyvin.

2. Kielitaidosta on aina hyötyä. Pystyy kommunikoimaan ja tulemaan ymmärretyksi eri kielillä. Ranskan kielen osaaminen on hyödyllistä etenkin, jos kyseiseen maahan matkustaa.

3. Yksi vaihtoehdoistani oli lähteä lukion jälkeen Espanjaan au pairiksi, joten kyseisen kielen opettelu kiinnosti ja olisi ollut tärkeää. Päädyin kuitenkin muuttamaan suunnitelmiani ja olen menossa englanninkieliseen maahan.

1. Miksi lopetit ranskan kielen opiskelun?

2. Onko ranskan opiskelusta ollut sinulle hyötyä?

SOL MALKA

1. Lopetin ranskan opiskelun, koska halusin keskittyä vain kirjoitettaviin aineisiin ja ranskan opiskelussa oli niin paljon itsenäisesti opiskeltavaa, että se vei minulta paljon aikaa. Haluaisin vielä kuitenkin palata ranskan kielen opiskeluun myöhemmin elämässä!

2. Olen opiskellut ranskaa kahdeksannelta luokalta asti ja uskon, että olen oppinut ranskan kieltä tarpeeksi pärjätäkseni kielen avulla arkisissa asioissa. Olen myös oppinut ranskalaista kulttuuria. Lempilomakohteeni on ehdottomasti Ranskan Riviera, jossa usein lomailemme kesäisin, joten kielitaito on suuri plussa siellä! Toivon, että pääsisin käyttämään kieltä niin, että oppisin vielä jonain päivänä puhumaan ranskaa sujuvammin.

MERI SOININEN

1. Koin venäjän kielen hyödylliseksi tulevaisuutta ajatellen, koska venäjän kielen taitajia on kuitenkin melko harvassa.

2. Kielitaidosta on ylipäätään hyötyä työelämässä, koska se on suuri bonus työtä hakiessa. Kielistä on myös hyötyä, jos pitää matkailusta. Ne ovat hyvä keino saada lisää kursseja lukio-opinnoissa, ja yhdestä kielestä saattaa olla myös apua jonkin toisen kielen opiskeluun.

3. Haluaisin opiskella venäjän lisäksi ainakin japania ja saksaa, koska ne ovat mielenkiintoisia kieliä, ja olen ainakin itse törmännyt niihin silloin tällöin.

1. Miksi luulet valinnaisten vieraiden kielten suosion vähentyneen?
2. Miksi kannattaisi opiskella muitakin vieraita kieliä kuin englantia ja ruotsia?
3. Mikä sinut on aikanaan saanut innostumaan kielten opiskelusta?

MARIA HELIN, saksan ja ruotsin ope

1. Lukio on muutenkin vaativaa, eikä vapaaehtoisiin kieliin ei välttämättä jaksa panostaa.
2. Kielitaito voi olla ratkaiseva tekijä, jonka perusteella saa työpaikan.
3. Lapsena minua harmitti, kun en ymmärtänyt kieltä laivalla leikkiessäni muiden lasten kanssa. Perheellämme on sukulaisia Saksassa, joten ulkomaanmatkat tehtiin yleensä sinne.

SARI NOJONEN, venäjän ja englannin ope

1.Opiskelijat keskittyvät lukiossa aineisiin, joista saa pisteitä jatko-opintoihin haettaessa. Myös ajanpuute ja työmäärä voivat olla esteenä.

2. Vieraiden kielten opiskelu lisää tietysti kielitaitoa ja sen avulla voi erottua joukosta opiskelu- tai työpaikkaa hakiessa. Myös eri kulttuurit avautuvat eri tavalla.

3. Ala-asteen englannin opettaja oli innostava ja jokainen oppilas sai oman kirjekaverin, jolloin kieleen sai heti aidon kontaktin. Yläasteella valittiin kaksi valinnaisainetta ja yleistä oli ottaa jokin kieli.

SARI HÄMÄLÄ, ranskan ja englannin ope

1. Lukion tiivis ja kova opiskelutahti, lukujärjestykseen ei kenties mahdu kaikkea mitä haluaisi opiskella; kuvitellaan, että englannin osaaminen riittää. Myös kaverien valinnat saattavat vaikuttaa. Kielten opiskelu vaatii myös työtä, ja tuntuu, ettei moni ole siihen valmis. Paljon on puhuttu myös korkeakoulujen uudistuneista pääsykoevaatimuksista ja pitkän matematiikan painoarvosta.

2. Mielestäni englannin kielen taito on vain nykymaailman yleissivistystä. Kyky ymmärtää ja osata muita kieliä avaa mahdollisuuksia aivan eri tavalla: ymmärrät eri kulttuureja ja eri kulttuureista tulevien ihmisten ajatusmaailmaa paremmin. Vaikka kaikenlaiset tekniset kielenkääntämisohjelmat ovat parantuneet, mikään ei koskaan tule korvaamaan ihmisten kasvotusten tapahtuvaa keskustelua ja siitä syntyvää aitoa kontaktia. Sitä paitsi vaikka et tarvitsisikaan vieraita kieliä työelämässä, todennäköisesti matkustelet tai muuten vain kohtaat muiden kielten puhujia kotimaassasi.

3. Pienenä alakoululaisena suhtauduin ensimmäiseen englanninopettajaani hieman pelonsekaisella kunnioituksella; läksyt oli tehtävä. Myöhemmin kuuntelin paljon englanninkielistä musiikkia, jonka avulla opin kieltä lisää ja huomasin, että opin muitakin kieliä helposti. Ranskan kauniisti soljuvaan kieleen ihastuin yläasteella, ja tuo tunne on myöhemmin vain vahvistunut. Jos se olisi mahdollista, opettaisin pelkkää ranskaa päivät pitkät!

TEKSTI
JANINA PENTTILÄ
VEERA MERILÄINEN

KUVAT
KOULUN KUVAGALLERIA

Halukuoro Goes Movies

Halukuoro aloitti toimintansa **Päivi Tinellin** luotsaamana syksyllä 2008 puolivahingossa. Tämän vuoden Haluwood-konsertti oli siis jo 12. peräkkäinen. Kuorolaiset olivat elokuusta asti uhranneet paljon aikaa ja harjoitelleet laulu- ja koreografioita sekä valmistelleet konserttia.

Tämän vuoden Halukuoron teema oli Hollywood eli lukiomme mukaan Haluwood. Esityskappaleet olivat siis tunnetuista elokuvista tuttuja. Teemasta oltiin innoissaan, sillä monet tunsivat kappaleet jo ennalta, jolloin niiden opettelu ei ollut niin vaikeaa.

Osa Halun ykkösistä on haaveillut kuoroon pääsystä jo peruskoulussa katsellessaan aiempien vuosien esityksiä, ja nyt he pääsivät osaksi kuoroa. Halulehti kyseli muutamalta Halukuoron ensikertalaiselta tunnelmia.

Harjoituksissa oli nopea tahti ja tiivis tunnelma.

Haluwood-konsertti oli suuri menestys, sillä iltakonsertissa oli jopa yli 800 katsojaa.

1. Miksi valitsit Halukuoron?
2. Mitä odotit kuorolta?
3. Aiotko osallistua kuoroon myös jatkossa?
4. Onko jotakin mihin et ole ollut tyytyväinen? Jos on, niin mitä?
5. Mikä on parasta kuorossa?

> *En ole ollut tyytyväinen joihinkin kappalevalintoihin. Olisin halunnut konserttiin myös"My Heart Will Go On" -biisin.*

MILLA VUORIKOSKI

1. Olin kuullut kuorosta paljon hyvää ja siitä saa aika helpon kurssin.
2. Odotin hyviä harjoituksia ja konserttia.
3. Osallistun tulevinakin vuosina kuoroon, koska haluan vaikuttaa ensi vuoden teemaan ja lauluihin.
4. En ole ollut tyytyväinen joihinkin kappalevalintoihin. Olisin halunnut konserttiin myös "My Heart Will Go On" -biisin.
5. Parasta on ollut hyvä opettaja ja kaverit.

TUOMAS TASKINEN

1. Valitsin Halukuoron helpon kurssin toivossa.
2. Odotin kuorolta laulamista.
3. Aion ehdottomasti osallistua kuoroon jatkossakin.
4. En ole ollut täysin tyytyväinen vuoden teemaan, sillä olisin halunnut konserttiin suomalaisiakin lauluja.
5. Parasta kuorossa on ollut laulaminen.

> *Olisin halunnut konserttiin suomalaisiakin lauluja*

TUULI PIRINEN

1. Halusin kuoroon, sillä musiikki on kivaa ja kuorokonsertti on siisti tapahtuma.
2. Odotin hyviä treenejä ja esityksiä.
3. Menen kuoroon jatkossa, sillä tämä on ollut kivaa.
4. Joissain työryhmissä on välillä saattanut olla hieman huono ilmapiiri kiireen keskellä.
5. Parasta on ollut laulujen läpikäyminen ja laulaminen.

TEKSTI
SALLA HEIKKILÄ
ERIKA KORPELA

KUVAT
KOULUN KUVAGALLERIA

Lyömättömät letkautukset

"Siitä puhe, mistä puute", kertoo legenda. Mutta mitä se sitten kertoo meidän lukion opiskelijoista ja opettajista, jää teidän lukijoiden omien tulkintojen varaan. Voikin siis todeta, että Halulehti on *kuullut vähän juttua*. Kirjaimellisesti.

”Jos joku ei siis tiennyt, niin mä olen koulutukseltani ekologi. Eli mä voin joskus innostua ja lähteä keulimaan.” ~ **Pitkänen**, BI1

”Mä oon ainaki kolmet synttärit lusinu. Hirvee määrä pillimehua.” ~ **Vuorio**, kun puhuttiin juhlimisesta

”Kolme isoo miestä ja yks pieni pulpetti ei ehkä ihan vastaa sitä, mitä tällä kurssilla aiotaan puuhastella.” ~ **Kuusela**, ÄI8

”Sehän on tunnettua, että maailman pienin kirja on Italian sotasaavutukset (maailmansodissa).” ~ **Häyrinen**, HI2

”Ja minä voin tarjota perjantain kunniaksi juomat!” ~ **Tinell**, MU1

“Tää on nyt tuo gin, vähän niin kuin gin tonicia.” ~ **Nojonen**, ENA1

”Ei se nyt haitta, jos se on pieni mälli. Ison mällin muistaa aina.” ~ **Tornberg**, MAY1

”Onko salmiakkikossu vielä muodissa?” ~ **Tanninen**, KE5

”Basistit on yksinkertaisia, ei oo ees ämmistä kiinnostuneita.” ~ **Tinell**, MU1

”Mennään suoraan Vuohensaareen ja syödään siellä vasta ykköset.” ~ **Rosenqvist**, opettajainkokouksessa jossa infottiin ykkösten tutustumispäivästä

”Vessassa syntyy parhaat ideat.” ~ **Vuorio**, jakaessaan vinkkejä ruotsin yo-kirjoituksiin

”Tämän takia pitää olla suhteita alamaailmaan eli kakkosiin ja ykkösiin.” ~ **Eemeli Niemelä**, vanhojen kirjojen myynnistä

”Haenko tuolta ulkoa lunta ja laitan sitä sanonko minne?” ~ **Tanninen**, KE1

__Jesperi Hurula__ ja __Valtteri Ahonen__ säätävät FY1-kurssin tunnilla
__Tanninen__: “Harrastaako pojat sellasia s&m-leikkejä? Siis niitä missä läiskitään toisia nahka-asuissa hämärässä?”

”Piirsinkö mä ne perunat taululle?” ~ **Pitkänen**, BI1

Nurmi, MAB2-kurssilla: ”Kuinka moni ymmärsi (polynomilaskuja) ja pysy mukana?”
Luokka: *2-3 opiskelijaa viittaa epävarmasti*
Nurmi: *Alkaa laskemaan viittaavia opiskelijoita* ”On täällä ainaki yks, kaks... Eli melkeen puolet luokasta!”
Kurssilla on siis 17 opiskelijaa.

”God morgon och heipparallaa!” ~ **Vuorio,** RUB1

“Täs on ollu kaikkea hilipatihippaa.” ~ **Tauriainen**, ÄI13

Ville-pappi aloittaa kristillisen aamunavauksensa:
”Jokaisessa hyvässä tarinassa on natseja.”

Tuntemattomat ykköset, kun bussi saapuu Muurlaan Aalto-yliopiston vierailulta:
”Nyt ollaan taas sivistyksen parissa!”

”Se oli tietysti ikävää dinosauruksille, mutta se oli yhtä juhlaa meille nisäkkäille.” ~ **Pitkänen**, BI1

”Niin kauan kuin mamma tai pappa betalar...” ~ **Tornberg**, MAY1

”Siinä vaiheessa, kun kyllästyn opiskelijoiden taidottomuuteen, laitan dynamiittipötkön taskuun ja lähden juoksuun.” ~ **Tanninen**, KE1

Nurmi, MAB2: “Kuka tietää, mikä se (luku) on?”
Luokka: *Kukaan ei tee elettäkään vastatakseen*
Nurmi: *Yrittää uudelleen* “Se on erittäin pyöreä luku...”
Luokka: *Kukaan ei edelleenkään suostu vastaamaan*
Nurmi: “... Nimittäin nolla.”

Identtiset kaksoset

ANNA-MAJA HENRIKSSON
poliitikko, RKP

MARIA HELIN
ruotsin ja saksan lehtori

Paljastuksia 30 vuoden takaa!

Viereisellä sivulla tutustuitte tämän syksyn letkautuksiin. Halun kanssa vuodet kuitenkin vilahtavat hurjaa vauhtia. 30 vuotta ensimmäisestä Halulehdestä! Miettikääpäs sitä. Tämän kunniaksi Halulehti tahtoo jakaa teille priimaa aikaisemmilta vuosilta. Olkaa hyvä ja nauttikaa!

"If you don't return your essay I will spank you." ~ **Hämälä** (2002)

Suomeksi siis *"Jos ette palauta esseitänne, tulee piiskaa."*

"Puhuu yksikseen raukka, ku ei sieltä mitää kuulu..." ~ **Hämälä**, ENA8 aamunavauksesta (2004)

"Kyl täs yhteiskunnas on jotakin vikana, kun Heikoin lenkki on niin suosittu." ~ **Tinell** (2004)

"Jos et tottele, niin saat turpaan. Tai et saa karkkia." ~ **Leino**, HI5 (2005)

"Joo, meil on Joonaksen kanssa tämmönen salasuhde." ~ **Hämälä**, ENA4 (2006)

"Koulun tarkoitus on antaa asioille hienot nimet." ~ **Santala**, PS3 (2006)

"Naikaa ja nauttikaa!" ~ **Santala**, UE3

"Naapuri osti, serkkukin osti. Sukujuhlissakaan ei puhuttu muusta. Määki haluan! MINÄ ostan osakkeen." ~ **Leino**, YH (2007)

"Pidetään hiljaisuus yhtä hyvänä kuin äskön, niin kuullaan, peruttaako rekka seinästä läpi." ~ **Pitkänen** (2008)

"Niillä on siellä vähän kuin ryhmäseksiä." ~ **Tanninen**, oksaalihaposta (2008)

"Kattellaan sitä kuus-ysiä sitten huomenna. Siinä on yks juttu, jonka mä haluun näyttää." ~ **Tornberg**, MAA3 (2008)

"Tarkastelkaa ilmiötä kotona kylpyammeessa ja sen jälkeen synnytätte aaltoja hakkaamalla jollain melalla siihen veteen." ~ **Tanninen**, KE4 (2009)

"Kaikki meijän mamman 12 sisarusta alkaa H-kirjaimella. Ja puolet niistä on juoppoja. ~ **Tinell**, MU4 (2009)

"Kun sä rakastat, sä oot vähemmän mulkku." ~ **Santala**, UE2 (2010)

"Se on ympäripyöreetä, se elämä siellä äärettömyydessä." ~ **Tornberg**, MA13 (2009)

"Se on metka tää suomalainen, kyllä se aina jostain viinansa hankkii." ~ **Leino**, HI4 (2011)

"Ennen ei paljon silitelty, silloin annettiin kunnolla kyytiä! Tekis nykyäänkin välillä mieli antaa vähän kyytiä." ~ **Tornberg**, MAA12 (2011)

Opiskelijat, Rooman matkalla **Helinin** kissasukista: "Melkee yhtä pahat ku **Santalan** kumisaappaat." (2014)

Lentopallojoukkueen kokoamista opehuoneessa (2015)
Nojonen: "Mä voin tulla pelaamaan lentopalloa, mutta mä en koske palloon ja pallo ei saa koskea muhun."

*__Pitkänen__ häiritsee **Hämälää** kysymälllä ENA10-kurssin kirjaa (2015)*
Hämälä: "No, **Nojonen** opettaa sitä." **Pitkänen**: "Menenpä häntä kiusaamaan." **Hämälä**: "Näin siirrän ongelman **Nojoselle**."

"Niin mä en siis yleensä oppilaitani suihkussa mieti, mutta tää juttu nyt sattu tulemaan mieleen just sillon! Ja tätä ei sit saa laittaa Halulehteen!" ~ **Tinell** (2016)

"Mä en tajua, miten ihmiset kulkee näillä pakkasilla ilman pipoa. Itse menisin mieluummin munasillani, kuin jättäisin pipon kotiin." ~ **Tornberg** (2016)

"Päivityksillä on tapana tehostaa koneen toimintaa – Windowsilla voi käydä toisinpäin." ~ **Häyrinen** (2017)

"Mulla on aina ollut sellainen fantasia lähteä tästä maailmasta tyylikkäästi menemällä Salon torille uraanisauvojen kanssa ja pitää niitä kuin orkesterin lautasia. Sitten vaan pamauttaisin ne yhteen." ~ **Tanninen**, FY9 (2017)

"Jos ne muut kaivo nenää, kun kaks teki, nenänkaivamisesta ei kuulu saada plussaa." ~ **Vuorio**, kun puhui ryhmätöistä (2017)

"Kannattaa vetää huumeita yksin mökillä!" ~ **Santala** (2017)

KOONNUT
HELMI KUUSISTO

KUVAT
KOULUN KUVAGALLERIA

Tervetuloa 2020!

Uusi vuosikymmen kolkuttelee jo oven takana. Kysyimme halulaisilta, mitä he toivovat 2020-luvulta.

Toimitus toivottaa lehden lukijoille rauhallista joulua!

Koulu jatkuu ensi vuosikymmenellä 7. tammikuuta – tervetuloa takaisin!

Valtteri Laine: Etteivät ihmiset tyhmisty enempää. **Helga Vuorio:** Pirteää menoa, terveyttä, paljon upeita kokemuksia! **Lassi Isotupa:** Hyvää elämää. **Juho Järvenmäki:** Opiskelupaikkaa, paljon rahaa. **Ella Lindegren:** Uusia suklaamakuja ja ilmastonmuutoksen torjumista. **Lassi Markkanen:** Haluan hyviä koulunumeroita. **Elias Lehtinen:** Toivon tulevalta vuosikymmeneltä uusia ystäviä. **Meeri Maunu:** Paljon naurua ja iloisia hetkiä. **Nikolas Luojus:** Suomi nousuun! **Pihla Niini:** Maailmanrauhaa. **Melina Ojanto:** 1. motivaatiota, 2. koiran, 3. onnellisuutta. **Niilo Narinen:** Vähän tuuria. **Henna Lindberg:** Ylioppilaslakkia ja pääsyä lääkikseen. **Joni Leino:** Paljon hyviä asioita. **Laura Lylyharju:** Hyviä numeroita ja muuta mukavaa. **Heini Lehtiranta:** Terveyttä ja onnellisuutta. **Milja Lipiäinen:** Maailmanrauhaa :-) **Jenna Nenonen:** Haluan menestyä opinnoissani. **Julie Iavarone:** Study something I really like, travel to see my exchange friends. **Emma Lehti:** En toivo mitään, olen kai vähän tylsä :-). **Helmi Kuusisto:** Mainetta ja kunniaa. **Erika Korpela:** Maailmanrauhaa. **Vilma Mäenpää:** Hyviä yo-koetuloksia. **Teija Rosenqvist:** Uutta harrastusta ja aikaa ystäville. **Valentina Briceno:** Start doing more things that are out of my comfort zone & travel A LOT. **Annika Mattila:** Hyvää elämää. **Jeremias Sainio:** Rahaa ja ruokaa. **Essi Rouvali:** Selkeitä tulevaisuudensuunnitelmia ja jatko-opintopaikkaa sitten joskus, kun pääsen täältä pois =). **Sami Tocklin:** Kunnon 1000 % arvonnousu osakesalkussa. **Antti Susi:** Parempaa politiikkaa Suomessa ja maailmalla (-> demarit pois, persut pois, Trump ja Putin pois). **Veikka Virtanen:** EA menee konkurssiin. **Timo Teyder:** Rahaa, pääsemistä suoraan yliopistoon ja laskuvarjoääkäriksi tulemista. **Saku Tuusa:** $10M puhdasta käteistä. **Oliver Väkiparta:** Jaa-a, kuule en mieti niin pitkälle. **Veeti Virta:** Jotain hauskaa. **Tuomas Taskinen:** Vähemmän rumia Tesloja. **Ella Valanne:** Iloa ja valoa. **Kasperi Paassil-ta:** Ferraria. **Juho-Pekka Salminen:** Motivaatiota. **Milja Perttala:** Rahaa. **Elisa Røren:** Toivon uudelta vuosikymmeneltä rauhaa ja lepoa sekä hyviä elokuvia. Muutto pois Suomesta. **Julia Ruohomaa:** Lottovoitto. **Akseliina Wallenius:** Hyvää kou-lumenestystä, hauskoja retkiä kavereiden kanssa, menestystä töissä. **Tuukka Tiihonen:** Uusi hallitus, lihaa, ei kasviksia, yksity-isautoilu kunniaan, verot alas, ilmastoajattelu manalaan ja ennen kaikkea TÖIHIN. **Viivi Perttala:** Ympäristöystävällisempää elämää. **Tommi Tiainen:** Jottai hassun hauskaa. **Ida Wahlsten:** Ilmastotekoja. **Ada-Lotta Virtanen:** Kaikille ihania vuosia <3. **Essi Turila:** Ylioppilaslakkia, koiria, pääsyä, metsästyskorttia, koir-ia, terveyttä, opiskelupaikkaa Turusta. **Isabella Scotto di Marco:** Pääsyä jatko-opintopaikkaan. **Roope Ristimäki:** Onnellisuutta. **Alisa Rosenqvist:** Menestystä, ter-veyttä ja onnellisuutta. **Lauri Moil-anen:** Opiskelemaan pääsyä. **Enni Lindström:** Ylioppilaslakkia. **Eemeli Niemelä:** Uusia hyviä kokemuksia. **Liisa Nojonen:** Valmistumis-ta. **Sol Malka:** Loistavat pippalot kera lakin ja kuoharin. **Adalmiina Leppäaro:** Valmistumista. **Viivi Aaltonen:** Yo-lakkia. **Tiuku Luukka:** Mukavampia tuoleja yo-saliin. **Malla Mäkinen:** Menestystä itselleni ja toisille. **Sofia Paavola:** Maailmanrauhaa. **Konsta Mäkelä:** Onnellisuutta, viisautta ja uusia seik-kailuja kaikille! **Joona Ahvenlampi:** Suomen presidentiksi pääsyä. **Sari Nojonen:** Aikaa hengähtää. **Teemu Alm:** Toivon uudelta vuosikymmeneltä kaikkea hyvää ja parempia laskettelukelejä. **Joni Kavander:** Paljon rahaa + Suomen veloista pois pääsyä (ei tapahdu). **Otto Laaksonen:** Kaksi automaattia kouluun. **Kiia Gerdström:** Ajokortti, parempi elämä. **Sanna Pitkänen:** Työrauhaa :-) **Ida Kinnunen:** Toivon ettei olisi sotaa :-) ja että koulua ei olisi, vois vaan chillaa. **Alisa Elovaara:** Lentäviä autoja. **Pinja Järvi:** Hyvää tuuria. **Aliisa Jokinen:** Toivon, että menen naimisiin ja saan koiran <3. **Essi Laakkonen:** Toivon, että ajatus siitä mitä haluan opiskella lukion jälkeen, selkiytyy. **Dilara Güldogan:** Lottovoittoa, tack så mycket. **Marko Juva:** Motivaatiota, öljymaaleja. **Severi Heikkilä:** Konkreettisia toimia ilmastonmuutoksen estämiseksi. **Annastiina Eskola:** Valkolakki ja opiskelupaikka. **Visa Avtonomov:** Haluun päästä Aaltoon. **Ossi Jokela:** Big money. **Helena Juva:** Jeesuksen toinen tuleminen. **Ada Kallio:** Ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja hyvää opiskeluvuotta :-) **Heidi Kaunela:** Rauhaa. **Pekka Häyrinen & Jouko Tanninen:** Rauhallisia eläkepäiviä! **Salla Heikkilä:** Rauhaa ja ystävyyttä. **Jani Ahonen:** Nimettömän oranssin vallanpitäjän vaihtuminen Jenkeissä. **Joonas Heikola:** Enemmän unta. **Tatu Heikkinen:** Toivon et jonnet menee töihin. **Waltteri Honkavuo:** Rakkautta, iloa ja parempia meemejä. **Anni Jalo:** Toivon, että maailma olisi päivä päivältä turvallisempi ja rauhallisempi paikka! **Amanda Forslund:** En mitään. **Arttu Heikkilä:** Maailmanrauhaa. **Jere Laakso:** Enemmän lunta talvella. **Elsa Bernhardt:** A solution for the climate crisis. **Janette Oinonen:** Paljon matkustelua ja uusia ystäviä :-). **Laura Nummenpää:** Toivon, että selviän lukiosta. **Venni Kortesmaa:** Maailmanrauhaa ja sitä, että uhanalaisten eläinten salametsästys loppuisi. **Roni Kähkönen:** Onnellisuutta ja rauhaa. **Atte Lindström:** Maailmanrauhaa. **Laura Leino:** Että edes joku onnistuisi. **Soile Verhola:** Lottovoittoa. **Susanna Kuusela:** Kiireettömyyttä, terveyttä, hyviä unia.

KOONNUT SANTERI ILTANEN KUVITUS IDA KINNUNEN